

BSc Műszaki szakoktató szak - Levelező tagozatos képzés rövid tantárgyprogramjai
Összesítő

Tantárgy neve: Pszichológia - TMXPS11BLE	Kreditértéke: 4
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy <u>elméleti</u> vagy <u>gyakorlati</u> jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 100 (kredit%)	
A tanóra ¹ típusa: ea. / szem. / gyak. / konz. és óraszám: 20 óra előadás az adott félévben, Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők² (ha vannak): filmvetítés és elemzés, zenei betétek, interaktív feldolgozás	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb ³): vizsga Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok⁴ (ha vannak): zárthelyi	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 1	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A kurzus első részében az alapvető pszichológiai fogalmak kialakításával a nézőpontok sokféleségének bemutatásával és a tanári/oktatói szerepet érintő fontosabb tartalmakkal foglalkozik. Főbb tartalmi elemek: morális fejlődés, tanulás, stresszkezelés, identitás, szocializáció, személyiség. Kiemelten kezeljük az egyéni tapasztalatszerzés szerepét a kompetenciák elsajátításában. A második részben a tanári/oktatói minőséget meghatározó szerepszemélyiséggel kapcsolatos elvárások, kutatási eredmények, valamint a tanulói sajátosságok és problémák köré szerveződik a tananyag. Az előadások anyaga számos olyan elemet tartalmaz, amely attitűd jellegű, bemutatja a "gyenge kapcsolatok" fontosságát, kölcsönös tisztelet, előnyeit, a hallgatóktól elvárjuk, hogy legyenek képesek mindenkiben meglátni az értékeket és pozitív érzelmekkel viszonyulni tanítványaikhoz. Döntéseiket úgy mérlegeljük, hogy vegyék figyelembe a tanulók jelzéseit, ezáltal legyenek képesek szakmai önreflexióra és önkorrekcióna. A kurzus tanári/oktatói szerepértelmezésének során a hallgató pályaszocializációja is elkezdődik, (szerep)személyisége fejlődik.	
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
Kötelező irodalom: Tordai Zita (2016): Pszichológia és személyiségfejlesztés I., Typotop Kiadó, Budapest, ISSN 2498-7123. Tordai Zita (2015): Pszichológia és személyiségfejlesztés I. Elektronikus tananyag. Elérhető: http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop412b2/2013-0002_pszichologia_es_szemelyisegfejlesztes_i/adatok.html Suplicz Sándor (2016): Pszichológia és személyiségfejlesztés II., Typotop Kiadó, Budapest, ISSN 2498-7123. Suplicz Sándor (2015): Pszichológia és személyiségfejlesztés II. Elektronikus tananyag. Elérhető: http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop412b2/2013-	

¹ Nftv. 108. § 37. tanóra: a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc.

² pl. esetismertetések, szerepjáték, tematikus prezentációk stb.

³ pl. folyamatos számonkérés, évközi beszámoló

⁴ pl. esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, üzleti, szervezési tervek stb. bekérése

0002_pszichologia_es_szemelyisegfejlesztés/ii/adatok.html

Rogers C. (2003): Valakivé válni (1. fejezet. Ez vagyok én. 29-57. oldal) Edge 2000 Budapest.

N. Kollár Katalin – Szabó Éva (szerk.) (2004): Pszichológia pedagógusoknak (1., 2., 3., 4., 6., 24., 26. fejezet), Osiris, Budapest.

Fúzi Beatrix (2015): A tanári szerepmodell fejlesztésében rejlő lehetőségek, Neveléstudomány, 4., 38-56. old.

Ajánlott irodalom:

Mirnicz Zsuzsanna (2006): A személyiség építőkövei. Bölcsész Konzorcium

Szabó Éva (1999): A "kedves", az "okos" és a "gonosz", avagy a kedvelt és a nem kedvelt tanár képének jellemzői. Alkalmazott pszichológia. 1. 1999. 1. 31-41.

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (tudás, képesség stb., *KKK 7. pont*) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Ismeri a szakmai elméleti és gyakorlati oktatás - beleértve a felnőttképzést is - legfontosabb pedagógiai, pszichológiai, szociológiai elméleteit, a nevelés, az oktatás, a képzés alapfogalmait, összefüggéseit, törvényszerűségeit.
- Alapvető tudással rendelkezik a személyiség sajátosságaira és fejlődésére vonatkozó nézetekről, a szocializációról és a perszonalizációról, a hátrányos helyzetű tanulókról, a személyiségfejlődés zavarairól, a magatartásproblémák okairól.
- Ismeri a tanulók életkori sajátosságait, megismerésének módszereit.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik a különböző motiváció-elméletekről, a tanulási motiváció felismerésének és fejlesztésének módszereiről
- Ismeretekkel rendelkezik a reflektív gondolkodás szerepéről a szakmai fejlődésben, a továbbképzés lehetőségeiről, a lelki egészség megőrzésének elméleti és gyakorlati módszereiről.

b) attitűdje

- Törekszik arra, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködve oldja meg.
- Tiszteli a tanulók személyiségét
- Érzékeny a tanulók problémáira, törekszik az egészséges személyiségfejlesztés feltételeit biztosítani minden tanuló számára.
- Törekszik az aktív együttműködésre a szakmai elméleti tárgyak tanáiraival.
- Fontosnak tartja a tanulás és tanítás folyamatainak tudatosodását, az önszabályozó tanulás támogatásához szükséges tudás és képesség megszerzését, a tanulási képességek fejlesztését, továbbá nyitott az egész életen át tartó tanulásra.
- Elkötelezett a nemzeti értékek és azonosságtudat iránt, nyitott a demokratikus gondolkodásra, magatartásra nevelés, valamint a környezettudatosság iránt.
- Szociális érzékenység és a segítőkészség jellemzi. Előítéletektől mentesen végzi munkáját, igyekszik az inklúzió szemléletét magáévá tenni.

c) autonómiaja és felelőssége

- Hitelesen képviseli a pedagógus szakma társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.
- Elkötelezett a tanulók tudásának és tanulási képességeinek folyamatos fejlesztése iránt, reálisan ítéli meg szaktárgya oktatásban betöltött szerepét.

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): Tordai Zita, adjunktus, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (név, beosztás, tud. fokozat):

Tordai Zita, adjunktus, PhD

Gyarmathy Éva, tud. tanácsadó, PhD, habil.

Tantárgy neve: Személyiségfejlesztés - TMXSF11BLE	Kreditértéke: 4
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 100 (kredit%)	
A tanóra ⁵ típusa: ea. / szem. / gyak. / konz. és óraszám: 12 laboratóriumi foglalkozás az adott félévben, Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők⁶ (ha vannak): prezentáció, szerepjáték, szövegelemzés	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb⁷): évközi jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok⁸ (ha vannak): írásbeli beszámoló készítése	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 2	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): Pszichológia	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A tanári szerep és személyiség formálását célzó gyakorlatok során a hallgatók megismerik az oktatói szerep élményvilágát, kipróbálhatják magukat különféle helyzetgyakorlatokban, amelyek révén tapasztalatot szereznek saját erősségeikről és a fejlesztendő területeikről egyaránt. Ennek keretét a tanórán megtartott mikro-tanítási helyzetgyakorlatok adják, melyek közös feldolgozása a szenzitív tanításelemzés módszerével történik. A kurzus további célja a morális és kulturális elemek beépítése az oktatói szerepbe, melynek alapját filozófiai, irodalmi és tudományos írásokból válogatott szemelvények közös feldolgozása jelenti. A szövegelemzés, a művek által közvetített értékek közös feldolgozása lehetőséget ad törekvéseink és szerepünk újragondolására, alapot teremt belső és külső vitákhoz, amelyek alakítják, érlelik a személyiséget. A szövegek feldolgozása során mindenki a saját útján juthat el a kulturális sokszínűség mögött lévő egyetemes emberi értékekhez, az együttélés alapvető szabályaihoz.	
A 2-5 legfontosabb kötelező , illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
Kötelező irodalom: Suplicz Sándor (2011): A szerepszemélyiség fejlesztése - Szenzitív (mikro)tanítás-elemzés. Trefort Ágoston Tanárképzési Konferencia, Budapest (http://tmpkteki.uni-obuda.hu/konferencia/sites/default/files/sitesfiles/suplicz_sandor.pdf) Suplicz Sándor (szerk., 2009): A tanári szemlélet kulturális alapjai. Szöveggyűjtemény a Pszichológia és személyiségfejlesztés c. tantárgyhoz. Óbudai Egyetem TMPK Ajánlott irodalom: Balogh Béla - Dúl Antal - Popper Péter (2004): Önismeret, emberismeret, világismeret – Mesterkurzus, Saxum Kiadó Kft. Szabó Éva (1999): A "kedves", az "okos" és a "gonosz", avagy a kedvelt és a nem kedvelt tanár képének jellemzői. <i>Alkalmazott pszichológia</i> . 1. 1999. 1. 31-41.	

⁵ Nftv. 108. § 37. *tanóra*: a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc.

⁶ pl. esetismertetések, szerepjáték, tematikus prezentációk stb.

⁷ pl. folyamatos számonkérés, évközi beszámoló

⁸ pl. esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, üzleti, szervezési tervek stb. bekérése

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Ismeretekkel rendelkezik a reflektív gondolkodás szerepéről a szakmai fejlődésben, a továbbképzés lehetőségeiről, a lelki egészség megőrzésének elméleti és gyakorlati módszereiről.

b) attitűdje

- Vállalja a pedagógus szakma társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.
- Nyitott a pedagógus szakma átfogó gondolkodásmódjának és gyakorlati működés alapvető jellemzőinek hiteles közvetítésére, átadására.
- Törekszik arra, hogy önképzése a szakmai és pedagógiai céljai megvalósulásának egyik eszközévé váljon.
- Elkötelezett az alapvető demokratikus értékek iránt.

d) autonómiája és felelőssége

- Hitelesen képviseli a pedagógus szakma társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.
- Döntéseiben szakmai önreflexióra és önkorrekcióra képes.

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): **Tordai Zita, adjunktus, PhD**

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (név, beosztás, tud. fokozat):

Tordai Zita, adjunktus, PhD

Fűzi Beatrix, adjunktus, PhD

Tantárgy neve: Neveléstan - TMXNT11BLE	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 75 (kredit%)	
A tanóra ⁹ típusa: 12 ea. / 4 tgy és óraszám a: 16 az adott félévben , (ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve : .....)	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők ¹⁰ (ha vannak): esetmegbeszélés, szerep-és szituációs gyakorlatok	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb ¹¹): vizsga Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok ¹² (ha vannak): témakidolgozások, prezentáció, szerep- és helyzetgyakorlatok	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 3	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A tantárgy áttekinti a nevelés alapfogalmait, kultúrtörténeti hátterét, pedagógiában elfoglalt helyét. Rendszerezi a nevelés fogalmait, betekintést ad a nevelés mai kérdéseinek, irányzatainak	

⁹ Nftv. 108. § 37. *tanóra*: a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc.

¹⁰ pl. esetismertetések, szerepjáték, tematikus prezentációk stb.

¹¹ pl. folyamatos számonkérés, évközi beszámoló

¹² pl. esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, üzleti, szervezési tervek stb. bekérése

megismerésére és ezek hasznossá tételére a nevelés folyamatában. Foglalkozik a nevelés céljaival, módszereivel és tervezésével, kiemelten az osztályfőnöki órák tervezésével, megvalósításával. Külön tárgyalja a családi nevelés, az iskolai nevelés kérdéseit és ezek kapcsolatát, valamint a szülőkkel való kapcsolattartás módjait, valamint a társas közeg – a tanár-diák és csoporton belüli kapcsolatok szerepét. Foglalkozik a konfliktusokban rejlő nevelési lehetőségekkel, és a multikulturális környezet értékteremtő voltára. Célja a jelen nevelési problémáinak jobb megértése, a nevelői szerep helyes értelmezése, az együttműködő attitűd kialakítása a különbözőségek kezelésében, a problémamegoldás folyamatában. Ennek elősegítésére az előadásokba beépített önálló feladatok, szerep-és helyzetgyakorlatok és elemzések biztosítanak lehetőséget a tanári-nevelői szerep átgondolására, megfogalmazására, az egymásnak adott szentitív visszajelzések pedig a megfelelő kommunikáció mintái.

A **2-5** legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

Füzi Beatrix (2016): Neveléstan, Óbudai Egyetem,

http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop412b2/2013-0002_nevelestan/adatok.html

Bábosik István (1999): A nevelés elmélete és gyakorlata. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest

Fridrich W. Kron (2003): Pedagógia. Osiris Kiadó, Budapest

Forray R. Katalin – Cs. Chachesz Erzsébet – Lesznyák Márta (2001): Multikulturális társadalom, interkulturális nevelés. In.: Báthory Zoltán – Falus Iván: Tanulmányok a neveléstudomány köréből. Osiris, Budapest

Szabó László Tamás (1988): A "rejtett tanterv". Magvető Kiadó, Budapest

Ajánlott irodalom:

Bronson, Po - Merryman, Ashley (2014): Amit rosszul tudunk a gyerekekről. Kulcslyuk Kiadó

Bordács Margit - Lázár Péter (2002): Kedveskönyv. Dinasztia Kiadó

Forray R. Katalin – Hegedűs T. András (1998): Cigány gyermekek szocializációja. Aula, Budapest

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (*tudás, képesség stb., KKK 7. pont*) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Ismeri a szakmai elméleti és gyakorlati oktatás - beleértve a felnőttképzést is - legfontosabb pedagógiai, pszichológiai, szociológiai elméleteit, a nevelés, az oktatás, a képzés alapfogalmait, összefüggéseit, törvényszerűségeit.
- Ismeri a differenciálás, a felzárkóztatás és a tehetséggondozás alapfogalmait.
- Alapvető tudással rendelkezik a személyiség sajátosságaira és fejlődésére vonatkozó nézetekről, a szocializációról és a perszonalizációról, a hátrányos helyzetű tanulókról, a személyiségfejlődés zavarairól, a magatartásproblémák okairól.
- Ismeri a tanulók életkori sajátosságait, megismerésének módszereit.
- Alapvető tudással rendelkezik a társadalmi és csoportközi folyamatokról, a demokrácia működéséről, az enkulturációról és a multikulturalizmusról.
- Tájékozott a szülőkkel és a pedagógiai munkáját segítő különféle szakemberekkel, szakmai intézményekkel való együttműködés módjairól.
- Ismeri a tehetség, a sajátos nevelési igény és a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet, valamint a különleges bánásmód igény fogalmát, ismérveit.

b) képességei

- Képes a szakképzéssel összefüggő tanórán kívüli nevelőmunkára, a szakképzést elősegítő pályaaorientációs feladatok ellátására.
- Képes saját önálló tanulásának, továbbképzésének megtervezésére és megszervezésére
- Képes önálló tanulás megtervezésére, megszervezésére és végzésére
- Képes a tehetséges, a nehézségekkel küzdő vagy a sajátos nevelési igényű, a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a különleges bánásmódot igénylő tanulókat felismerni, hatékonyan nevelni, oktatni, számukra differenciált bánásmódot

<ul style="list-style-type: none"> nyújtani. ▪ Vállalja a pedagógus szakma társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz. ▪ Törekszik arra, hogy önképzése a szakmai és pedagógiai céljai megvalósulásának egyik eszközévé váljon. ▪ Szociális érzékenység és a segítőkészség jellemzi. Előítéletektől mentesen végzi munkáját, igyekszik az inklúzió szemléletét magáévá tenni. ▪ Döntéseiben szakmai önreflexióra és önkorrekcióra képes. <p>c) attitűdje</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Nyitott a pedagógus szakma átfogó gondolkodásmódjának és gyakorlati működés alapvető jellemzőinek hiteles közvetítésére, átadására. ▪ Törekszik arra, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködve oldja meg. ▪ Tisztelet a tanulók személyiségét. ▪ Érzékeny a tanulók problémáira, törekszik az egészséges személyiségfejlesztés feltételeit biztosítani minden tanuló számára. ▪ Fontosnak tartja a tanulás és tanítás folyamatainak tudatosodását, az önszabályozó tanulás támogatásához szükséges tudás és képesség megszerzését, a tanulási képességek fejlesztését, továbbá nyitott az egész életen át tartó tanulásra. ▪ Elkötelezett a nemzeti értékek és azonosságtudat iránt, nyitott a demokratikus gondolkodásra, magatartásra nevelés, valamint a környezettudatosság iránt. <p>a) autonómiája és felelőssége</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Nyitott arra, hogy a konfliktushelyzetek, problémák feltárása, illetve megoldása érdekében szakmai segítséget kérjen és elfogadjon. ▪ Nyitott a pedagógiai tevékenységére vonatkozó építő kritikára. ▪ Felelősséggel részt vállal a szakképzéssel kapcsolatos szakmai nézetek kialakításában, indoklásában. ▪
--

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): Tomory Ibolya adjunktus, PhD.

**Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (név, beosztás, tud. fokozat):
Tomory Ibolya adjunktus, PhD.**

Tantárgy neve: Didaktika és oktatásszervezés - TMXDII11BLE	Kreditértéke: 4
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy <u>elméleti</u> vagy <u>gyakorlati</u> jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 64 (kredit%)	
A tanóra ¹³ típusa: 14 ea. / 8 gyak. és óraszám: 22 az adott félévben, (ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve: Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők¹⁴ (ha vannak): esetismertetések, szerep/szituációs gyakorlatok	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb ¹⁵): vizsga Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok¹⁶ (ha vannak): esettanulmányok, témakidolgozások, tematikus beszámoló, prezentáció	

¹³ Nftv. 108. § 37. *tanóra*: a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc.

¹⁴ pl. esetismertetések, szerepjáték, tematikus prezentációk stb.

¹⁵ pl. folyamatos számonkérés, évközi beszámoló

¹⁶ pl. esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, üzleti, szervezési tervek stb. bekérése

A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 4
Előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>):
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása
<p>A tantárgy áttekinti az oktatásmélet alapfogalmait, a magyar köznevelés rendszerét, a szakoktatók munkáját is támogató intézményeket, tanügyi dokumentumokat. Foglalkozik a tanulás értelmezésével, a tanulás érzelmi alapjainak megteremtésével, értelmezi a célokat, a folyamatot, a tanulás-tanítás törvényszerűségeit. A tanulás társas környezetét, annak hatásait is tárgyalja, rámutat a szakoktató lehetőségeire a tanulás ösztönzésében. a tanulás színtereit, szervezési formáit, módszereit a korszerű módszertani lehetőségek és szemlélet perspektívájába helyezi, a tanulók aktivitásán és a szakoktató-diák együttműködésen alapuló módszerekkel, és útmutatást ad az ellenőrzés-értékelés helyes szemléletéhez.</p> <p>Célja a hallgatók tanulóközpontú szemléletének megalapozása, saját szerepük, felelősségük megértése azok fejlődésében. A tematikai egységek tárgyalása során lehetőség van az oktatói szerep, tanári kommunikáció formáinak kipróbálására, elemzésére szerep-és helyzetgyakorlatok elemzése, kipróbálása által. Ez sok esetben egyúttal a különböző munkaformák és oktatási módszerek megismerését és gyakorlását is jelenti (kooperatív munka, projektfeladat, prezentáció).</p>
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)
<p>Kötelező irodalom</p> <p>Füzi Beatrix (2016): Didaktika és oktatásszervezés, Typotop Kiadó, Budapest, ISBN 978-615-80493-0-6, http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop412b2/2013-0002_didaktika/adatok.html</p> <p>Dudás Margit – Bárdossy Ildikó (2009): A tanulás tervezése és értékelése. Educatio Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft., Budapest.</p> <p>Hunyady Györgyné – M. Nádasi Mária (2000): Pedagógiai tervezés, Comenius Bt., Pécs.</p> <p>Ajánlott irodalom</p> <p>Spencer Kagan (2009): Kagan kooperatív tanulás. Ökonet Kft., Budapest</p> <p>Ollé János - Szivák Judit (2006): Mód-Szer-Tár. OKKER Kiadó, Budapest</p> <p>Módszertani Ötletgyűjtemény, Tempus Digitális Módszertár, http://www.tpf.hu/tudastar_kereso</p> <p>Falus Iván (szerk.) (2007): Didaktika, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/2011_0001_519_42498.../index.html</p> <p>Nahalka István (2002): Hogyan alakul ki a tudás a gyerekekben? Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest</p>
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (<i>tudás, képesség stb., KKK 7. pont</i>) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul
<p>a) tudása</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ismeri a szakmai elméleti és gyakorlati oktatás - beleértve a felnőttképzést is - legfontosabb pedagógiai, pszichológiai, szociológiai elméleteit, a nevelés, az oktatás, a képzés alapfogalmait, összefüggéseit, törvényszerűségeit. ▪ Ismeri a gyakorlati foglalkozások (iskolai, vállalati) tervezésével, szervezésével, megvalósításával és ellenőrzésével kapcsolatos elméleti és gyakorlati ismereteket, az egyéni és csoportos gyakorlatok szervezésének alapelveit, a differenciálás, a felzárkóztatás és a tehetséggondozás alapfogalmait. ▪ Alapvető tudással rendelkezik a személyiség sajátosságaira és fejlődésére vonatkozó nézetekről, a szocializációról és a perszonalizációról, a hátrányos helyzetű tanulókról, a személyiségfejlődés zavarairól, a magatartásproblémák okairól. ▪ Ismeri a tanulók életkori sajátosságait, megismerésének módszereit. ▪ Alapvető ismeretekkel rendelkezik a különböző motiváció-elméletekről, a tanulási motiváció felismerésének és fejlesztésének módszereiről. ▪ Rendelkezik a tanulóközpontú tanulási környezet fizikai, emocionális, társas, tanulási sajátosságainak, feltételeinek megteremtéséhez szükséges ismeretekkel.

- Tájékozott a differenciális pedagógia, az adaptív tanulásszervezés, a nevelési-oktatási stratégiák, módszerek kiválasztásának és alkalmazásának kérdéseiben. Ismeri az egész életen át tartó tanulásra felkészítés jelentőségét.

b) képességei

- Képes a tanulók gyakorlati tevékenysége révén a képességeik fejlesztésére, különös tekintettel a logikus gondolkodásra, a problémamegoldásra, az ismeretszerzésre és a műszaki kommunikációra.
- Képes az oktatási stratégiáknak (módszerek, munka- és szervezeti formák, taneszközök) a gyakorlati oktatás nézőpontjából való megválasztására, alkalmazására, a megvalósítás eredményének ellenőrzésére, értékelésére, majd a folyamat korrekciójára.
- Képes önálló tanulás megtervezésére, megszervezésére és végzésére.
- Képes a tehetséges, a nehézségekkel küzdő vagy a sajátos nevelési igényű, a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a különleges bánásmódot igénylő tanulókat felismerni, hatékonyan nevelni, oktatni, számukra differenciált bánásmódot nyújtani.

c) attitűdje

- Vállalja a pedagógus szakma társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz
- Nyitott a pedagógus szakma átfogó gondolkodásmódjának és gyakorlati működés alapvető jellemzőinek hiteles közvetítésére, átadására.
- Törekszik arra, hogy önképzése a szakmai és pedagógiai céljai megvalósulásának egyik eszközévé váljon.
- Tiszteli a tanulók személyiségét.
- Fontosnak tartja a tanulás és tanítás folyamatainak tudatosodását, az önszabályozó tanulás támogatásához szükséges tudás és képesség megszerzését, a tanulási képességek fejlesztését, továbbá nyitott az egész életen át tartó tanulásra.
- Törekszik az életkori, egyéni és csoport sajátosságoknak megfelelő, aktivitást, interaktivitást, differenciálást elősegítő tanulási, tanítási stratégiák, módszerek alkalmazására.
- Reálisan ítéli meg a pedagógus szerepét a fejlesztő értékelés folyamatában.
- Nyitott a pedagógiai tevékenységére vonatkozó építő kritikára.
- Szociális érzékenység és a segítőkészség jellemzi. Előítéletektől mentesen végzi munkáját, igyekszik az inklúzió szemléletét magáévá tenni.
- Elkötelezett a tanulók tudásának és tanulási képességeinek folyamatos fejlesztése iránt, reálisan ítéli meg szaktárgya oktatásban betöltött szerepét.
- Elkötelezett a tanulást támogató értékelés mellett.

d) autonómiája és felelőssége

- Együttműködés és felelősségvállalás jellemzi szakmájával, szakterületével, illetve azok képviselőivel kapcsolatban.

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): Tomory Ibolya, adjunktus, PhD.

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (név, beosztás, tud. fokozat):

Tomory Ibolya, adjunktus, PhD.

Tantárgy neve: Szakoktatói kommunikáció és szociológia - TMXKS11BLE Kreditértéke: 4

A tantárgy besorolása: kötelező *(a nem kívánt törlendő!)*

A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 75 (kredit%)

A tanóra¹⁷ típusa: 4 ea. / 6 lab. / 6 gyak. / konz. és óraszám: 16 az adott félévben,

<p>(ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:</p> <p>Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők¹⁸ (ha vannak): kiselőadások elemzése</p>
<p>A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb¹⁹): évközi beszámoló</p> <p>Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok²⁰ (ha vannak): ZH dolgozat</p>
<p>A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 5 félév</p>
<p>Előtanulmányi feltételek (ha vannak): –</p>
<p>Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása</p> <p>A Szakoktatói kommunikáció és szociológia értelmezi a kommunikáció alapfogalmait, az individuális, a szervezeti és a társadalmi, valamint az interkulturális és a tömegkommunikáció sajátosságait. Kiemelten foglalkozik a verbális és nem verbális kommunikáció jellegzetességeivel a szakmai gyakorlatok szempontjából. Értelmezi és elemzi a kommunikáció és a szociológia alapelveit különös tekintettel pl. a fejlesztő értékelésben, konfliktuskezelésben, közösségformálásban betöltött jelentőségével. Elemzi az infokommunikációs forradalom és a számítógép közvetítette kommunikáció sajátosságait. Kiselőadások elemzésével tantermi gyakorlatokon keresztül segít a szakoktató szakos hallgatónak a különböző kommunikációs technikák elsajátításában. Tájékozott a szakterületéhez és tanári hivatásához kötődő információs forrásokról, szervezetekről. Képes az érdeklődés, a figyelem folyamatos fenntartására. Képes a szaktárgy speciális összefüggéseivel, fogalmaival kapcsolatos megértési nehézségek felismerésére és kezelésére.</p>
<p>A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i>, illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)</p>
<p>Kötelező irodalom: Holik Ildikó Katalin - Sanda István Dániel (2016): Tanári kommunikáció. Typotop Kiadó, Budapest, ISSN 2498-7123.   Rosengren, Karl, Erik (2008): Kommunikáció. Typotex Kiadó, Budapest.   Hamp Gábor - Horányi Özséb (2006): Társadalmi Kommunikáció. Typotex Kiadó, Budapest.   Suplicz Sándor (2011): A szerepszemélyiség fejlesztése – szenzitív (mikro)tanítás – elemzés   Letölthető: http://tmpkteki.uni-obuda.hu/konferencia/sites/default/files/sitesfiles/suplicz_sandor.pdf</p> <p>Ajánlott irodalom: Kozma Tamás (1994): Bevezetés a nevelésszociológiába. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.</p>
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (<i>tudás, képesség stb., KKK 7. pont</i>) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p>
<p>a) tudása</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rendelkezik az iskolai szakoktatói tevékenységhez szükséges speciális elméleti és módszertani alapokkal, gyakorlati ismeretekkel. ▪ Alapvető tudással rendelkezik a társadalmi és csoportközi folyamatokról, a demokrácia működéséről, az enkulturációról és a multikulturalizmusról. <p>b) képességei</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Képes a tanulók szakmai készségeinek és jártasságának fejlesztésére.

¹⁷ Nftv. 108. § 37. *tanóra*: a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc.

¹⁸ pl. esetismertetések, szerepjáték, tematikus prezentációk stb.

¹⁹ pl. folyamatos számonkérés, évközi beszámoló

²⁰ pl. esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, üzleti, szervezési tervek stb. bekérése

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Képes a tanulók gyakorlati tevékenysége révén a képességeik fejlesztésére, különös tekintettel a logikus gondolkodásra, a problémamegoldásra, az ismeretszerzésre és a műszaki kommunikációra. ▪ Képes használni, megérteni szakterületének jellemző szakirodalmát, elektronikus, internet alapú, könyvtári forrásait. ▪ Képes arra, hogy szakterületének megfelelően, szakmailag adekvát módon, szóban és írásban kommunikáljon. <p>c) attitűdje</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Felelősséggel vállalja a kezdeményező szerepét a szakmai együttműködés kialakítására. <p>d) autonómiája és felelőssége</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪
Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): Sanda István Dániel, adjunktus, PhD
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (név, beosztás, tud. fokozat): Holik Ildikó Katalin, adjunktus, PhD Sanda István Dániel, adjunktus, PhD

Tantárgy neve: Pedagógiai gyakorlat - TMXPG11BLE	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy <u>gyakorlati</u> jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 100 (kredit%)	
A tanóra ²¹ típusa: ea. / szem. / <u>gyak.</u> / konz. és óraszám: 10 laboratóriumi foglalkozás az adott félévben, Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők²² (ha vannak):	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb²³): évközi jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok²⁴ (ha vannak): óravázlat, írásbeli beszámoló, hospitálási jegyzőkönyv készítése	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 4	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A hallgatók középiskolai osztályfőnöki órán és műhelygyakorlatokon hospitálnak. A hospitálásokon megfigyeléseikről feljegyzéseket készítenek, az alkalmazott nevelési módszereket az egyetemi vezetőtanár segítségével megbeszélik, elemzik. Megismerkednek az iskola dokumentumaival (házirend, tanmenetek, pedagógiai program). A félév során 4 foglalkozáson (elsősorban vezető oktatók óráin) kell hospitálniuk, melyet igazoló lapon a gyakorlatvezető oktatóval igazoltatnak. A hallgatók 2 foglalkozásról óraelemzést készítenek, amit egyetemi vezető tanáraiknak adnak be a félév végén. Oktatás: A hallgatók a félév során minimum 4 egész napos foglalkozást tartanak. A hallgatók által tartott műhelygyakorlati foglalkozások és azok elemzése, értékelése, a sajátélmények feldolgozása csoportmegbeszélésen történik. A félévi munkát vizsgafoglalkozás zárja.	
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai	

²¹ Nftv. 108. § 37. *tanóra*: a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc.

²² pl. esetismertetések, szerepjáték, tematikus prezentációk stb.

²³ pl. folyamatos számonkérés, évközi beszámoló

²⁴ pl. esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, üzleti, szervezési tervek stb. bekérése

adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

Hunyadi Györgyné - M. Nádasi Mária (2000): Pedagógiai tervezés. Comenius Kiadó, Pécs

Ajánlott irodalom:

Golnhofer Erzsébet - Nahalka István (2001): A pedagógusok pedagógiája. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest

Réthy Endréné (2003): Motiváció, tanulás, tanítás. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (*tudás, képesség stb., KKK 7. pont*) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Ismeri a gyakorlati foglalkozások (iskolai, vállalati) tervezésével, szervezésével, megvalósításával és ellenőrzésével kapcsolatos elméleti és gyakorlati ismereteket, az egyéni és csoportos gyakorlatok szervezésének alapelveit, a differenciálás, a felzárkóztatás és a tehetséggondozás alapfogalmait.
- Rendelkezik a tanulóközponitú tanulási környezet fizikai, emocionális, társas, tanulási sajátosságainak, feltételeinek megteremtéséhez szükséges ismeretekkel.
- Ismeretekkel rendelkezik a reflektív gondolkodás szerepéről a szakmai fejlődésben, a továbbképzés lehetőségeiről, a lelki egészség megőrzésének elméleti és gyakorlati módszereiről.

b) képességei

- Képes a tanulók szakmai készségének és jártasságának fejlesztésére.
- Képes a tanulók gyakorlati tevékenysége révén a képességeik fejlesztésére, különös tekintettel a logikus gondolkodásra, a problémamegoldásra, az ismeretszerzésre és a műszaki kommunikációra.
- Képes a gyakorlati oktatási folyamat megtervezésére, megszervezésére, megvalósítására, ellenőrzésére és értékelésére a legkülönbözőbb oktatási formák (tanműhely, laboratórium) esetében.

c) attitűdje

- Tiszteli a tanulók személyiségét.
- Érzékeny a tanulók problémáira, törekszik az egészséges személyiségfejlesztés feltételeit biztosítani minden tanuló számára.
- Törekszik az életkori, egyéni és csoport sajátosságoknak megfelelő, aktivitást, interaktivitást, differenciálást elősegítő tanulási, tanítási stratégiák, módszerek alkalmazására.
- Nyitott arra, hogy a konfliktushelyzetek, problémák feltárása, illetve megoldása érdekében szakmai segítséget kérjen és elfogadjon.
- Figyelemmel kíséri saját tevékenységének másokra gyakorolt hatását, és reflektív módon törekszik tevékenységének javítására, szakmai felkészültségének folyamatos fejlesztésére.
- Nyitott a pedagógiai tevékenységére vonatkozó építő kritikára.

d) autonómiája és felelőssége

- Szakmai tevékenysége során egyaránt képviseli szakterületének műszaki és pedagógiai elveit, ezek kapcsolatait.
- Döntéseiben szakmai önreflexióra és önkorrekcióra képes.

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): Tordai Zita, adjunktus, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (név, beosztás, tud. fokozat):

Fűzi Beatrix, adjunktus, PhD

Makó Ferenc, főiskolai docens, PhD

Sanda István Dániel, adjunktus, PhD?

Tantárgy neve: Felnőttképzés és gazdaság - TMXFG11BLE	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy <u>elméleti</u> vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 67 kredit%	
A tanóra típusa: 12 ea, 6 tgy, 0 lab adott félévben,	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további módok, jellemzők: –	
A számonkérés módja: évközi jegy	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további módok: felnőttképzési terv kidolgozása	
A tantárgy tantervi helye: 4. félév	
Előtanulmányi feltételek: –	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A hallgató ismeri a felnőttoktatás, felnőttképzés módszereit, intézményrendszerét, a szakképzés és gazdaság kapcsolatrendszerét, a műszaki képzés helyét és szerepét a szakképzésben. Átfogóan ismeri a szakképzés jogszabályi elvárásait és rendszerét. Alapvető ismeretekkel rendelkezik a különböző motiváció-elméletekről, a tanulási motiváció felismerésének és fejlesztésének módszereiről. Ismeri az egész életen át tartó tanulásra felkészítés jelentőségét. Tájékozott a szakterületéhez és tanári hivatásához kötődő információs forrásokról. Ismeri a tananyag-kiválasztás és a rendszerezés szaktudományi, továbbá szakmódszertani szempontjait, az erről megfogalmazott tudományos eredményeket.</p> <p>A hallgató képes a felnőttek át- és továbbképzésében az adott szakiránynak megfelelő tárgyak oktatására, elméletigényes gyakorlatok vezetésére. Képes a szakképzés keretében a felnőttképzés és a duális képzés megtervezésére, megszervezésére, megvalósítására, ellenőrzésére, képes megtervezni és vezetni a vállalati rövidciklusú képzéseket. Képes a szaktárgy tanórán és iskolán kívüli tanulásának tervezésére a végzettségének megfelelő korosztály, valamint a felnőttoktatás keretében is.</p>	
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
Kötelező irodalom:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Simonics István (2016): Felnőttek szakképzése. Typotop Kiadó, Budapest, ISBN 978-615-80494-4-3, ISSN 2498-7123. 2. Simonics István (2016): Szakképzés és gazdaság. Typotop Kiadó, Budapest, ISBN 978-615-80494-3-6, ISSN 2498-7123. 3. Simonics István (2015): Felnőttek szakképzése, Elektronikus elérhetőség: http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop412b2/2013-0002_felnottek_szakkepzes/adatok.html 4. Simonics István (2015): Szakképzés és gazdaság. Elektronikus elérhetőség: http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop412b2/2013-0002_szakkepzes_es_gazdasag/adatok.html 5. Feketéné Szakos Éva (2002): A felnőttek tanulása és oktatása – új felfogásban. Akadémiai Kiadó, Budapest. 6. Kapcsolódó jogszabályok: letölthető a Nemzeti Jogszabálytárból: http://www.njt.hu/	
Ajánlott irodalom:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Polónyi István (2002): Az oktatás gazdaságtana. Osiris Kiadó, Budapest, ISBN 963 379 149 3 Elektronikus elérhetőség: http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tkt/oktatas-gazdasagtana/ 2. Benedek András, Koltai Dénes, Szekeres Tamás, Vass László (Szerk.) (2008): Andragógiai ismeretek III., HEFOP 3.5.1. „Korszerű felnőttképzési módszerek kidolgozása és alkalmazása”, Tanár-továbbképzési füzetek, Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet,	

Budapest.

3. Farkas Éva, Henczi Lajos (2014): A felnőttképzés új szabályozása Felnőttképzési kézikönyv Magyar Kereskedelmi és Iparkamara, Budapest, Elektronikus elérhetőség:
http://www.mkik.hu/upload/mkik/felnottkepzes/vegleges_felnottkepzesi_kezikonyv.pdf

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (*tudás, képesség stb., KKK 7. pont*) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Ismeri a szakmai elméleti és gyakorlati oktatás - beleértve a felnőttképzést is - legfontosabb pedagógiai, pszichológiai, szociológiai elméleteit, a nevelés, az oktatás, a képzés alapfogalmait, összefüggéseit, törvényszerűségeit.
- Átfogóan ismeri a szakképzés jogszabályi elvárásait és rendszerét.
- Ismeri a duális képzés legfontosabb alapfogalmait, jellemzőit, tipikus megvalósítási formáit.
- Ismeri azokat az alapvető közgazdasági, vállalkozási és jogi szabályokat, eszközöket, melyek a műszaki szakoktató szak műveléséhez elengedhetetlenül fontosak.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik a különböző motiváció-elméletekről, a tanulási motiváció felismerésének és fejlesztésének módszereiről.
- Tájékozott a differenciális pedagógia, az adaptív tanulásszervezés, a nevelési-oktatási stratégiák, módszerek kiválasztásának és alkalmazásának kérdéseiben. Ismeri az egész életen át tartó tanulásra felkészítés jelentőségét.

b) képességei

- Képes az oktatási stratégiáknak (módszerek, munka- és szervezeti formák, taneszközök) a gyakorlati oktatás nézőpontjából való megválasztására, alkalmazására, a megvalósítás eredményének ellenőrzésére, értékelésére, majd a folyamat korrekciójára.
- Képes a szakképzés keretében a felnőttképzés és a duális képzés megtervezésére, megszervezésére, megvalósítására, ellenőrzésére, képes megtervezni és vezetni a vállalati rövidciklusú képzéseket.
- Képes közreműködni a vállalati gyakorlati képzési helyek kialakításában.
- A szakképzés nézőpontjából képes az adott műszaki szakterület legfontosabb elméleteit, eljárásrendjét és az azokkal összefüggő terminológiát feladatok végrehajtásakor alkalmazni.
- Képes arra, hogy szakterületének megfelelően, szakmailag adekvát módon, szóban és írásban kommunikáljon.

c) attitűdje

- Nyitott és kezdeményező az adott vállalat képzési, továbbképzési, betanítási feladatainak tervezése és lebonyolítása iránt.
- Vállalja szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.
- Komplex megközelítést kívánó, illetve váratlan döntési helyzetekben is a jogszabályok és etikai normák teljes körű figyelembevételével hozza meg döntését.

d) autonómiaja és felelőssége

- Elkötelezett a nemzeti értékek és azonosságtudat iránt, nyitott a demokratikus gondolkodásra, magatartásra nevelés, valamint a környezettudatosság iránt.
- A szakképzés nézőpontjából figyelemmel kíséri a szakterülettel kapcsolatos jogszabályi, technikai, technológiai és adminisztrációs változásokat.

Tantárgy felelőse: Dr. Simonics István, egyetemi docens, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató: Dr. Simonics István, egyetemi docens, PhD

Tantárgy neve: Speciális nevelési területek és nemzetiségi pedagógia - TMXNP11BLE **Kreditértéke: 4**

A tantárgy besorolása: kötelező *(a nem kívánt törlendő!)*

A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 50 (kredit%)

A tanóra²⁵ típusa: 10 ea. / 0 szem. / 10 gyak. / 0 konz. és óraszám: 20 az adott félévben,

<p>(ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve)</p> <p>Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők²⁶ (ha vannak): esetismertetések, oktatófilmek megtekintése és elemzése</p>
<p>A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb²⁷): évközi beszámoló</p> <p>Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok²⁸ (ha vannak): ZH dolgozat</p>
<p>A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 5. félév</p>
<p>Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -</p>
<p>Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása</p> <p>A Speciális nevelési területek című gyakorlatokon a sajátos nevelési igény és a beilleszkedés, tanulási zavarok fogalma, a terület feltérképezése által a szakoktató szakos hallgatók megismerkednek a környezeti és belső predispozíciók interakciójával a neurológiai eredetű teljesítményzavarok - specifikus tanulási, figyelem és hiperaktivitás zavar kialakulásában. A kezelést életkori hangsúlyai szerinti ellátásban sajátítják el, így a szenzomotoros rendszer fejlesztésének lehetőségei – elsősorban - a szakmai gyakorlatok alapszituációira épülnek. A fiatal és felnőtt populáció érintettsége és kezelésének sajátosságai a neurológiai eredetű teljesítményzavarok terén szintén része a képzésnek.</p> <p>A Nemzetiségpedagógia előadások keretében a hallgatók betekintést nyernek a ma Magyarországon élő etnikai és vallási kisebbségek társadalmi helyzetébe és életkörülményeibe. Részletesen tárgyaljuk a legnépesebb kisebbség; a cigányság történelmi, társadalomtörténeti szerepét, a hazai cigányság összetételét: beások, Gábor cigányok, oláhok, magyar cigányok, román cigányok, szintók. Megismerkedünk kultúrájuk, hagyományaik, vallásuk, nyelvük, továbbá a vajdarendszer és családrendszerük jellemzőivel. Mindemellett fontosnak tartjuk felkészíteni a leendő szakoktatókat a saját előítéleteik legyőzésére, vagyis arra, hogy képesek legyenek önnevelésre és tanuljanak meg folyamatos önvizsgálatot tartani.</p> <p>A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i>, illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)</p> <p>Kötelező irodalom: Gyarmathy Éva (2012): <i>Diszlexia a digitális korszakban</i>. Műszaki Könyvkiadó, Budapest. Bodonyi Edit (1999): <i>Nemzetiségi oktatásügy Magyarországon 1945-től napjainkig</i>. ELTE BTK, Pro Educatione Gentis Hungariae Alapítvány, Budapest, 37-77. p. Bodonyi Edit – Kovács Anna – Müller Rodica – Vámos Ágnes: Kisebbségi népismeret oktatása a nemzetiségi iskolákban. 1-2. Új Pedagógiai Szemle, 2004. 9. sz. 23-34. p., <i>Új Pedagógiai Szemle</i>, 2004. 10. sz. 41-50. p.</p> <p>Ajánlott irodalom: Gyarmathy Éva (2010): <i>Diszlexiás tanulókról - felsőfokon</i>. MTA Pszichológiai Kutatóintézet, Budapest. Gyarmathy Éva (2012): <i>Ki van kulturális lemaradásban?</i> Digitális Nemzedék Konferencia Tanulmánykötet, ELTE. 9-16. Boreczky Ágnes (2009): <i>Cigányokról másképpen</i>. Gondolat, Budapest.</p> <p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., <i>KKK 7. pont</i>) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p>

²⁵ **Nftv. 108. § 37. tanóra:** a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc.

²⁶ pl. esetismertetések, szerepjáték, tematikus prezentációk stb.

²⁷ pl. folyamatos számonkérés, évközi beszámoló

²⁸ pl. esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, üzleti, szervezési tervek stb. bekérése

<p>a) tudása</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ismeri a szakmai elméleti és gyakorlati oktatás - beleértve a felnőttképzést is - legfontosabb pedagógiai, pszichológiai, szociológiai elméleteit, a nevelés, az oktatás, a képzés alapfogalmainak, összefüggéseit, törvényszerűségeit. ▪ Alapvető tudással rendelkezik a személyiség sajátosságaira és fejlődésére vonatkozó nézetekről, a szocializációról és a perszonalizációról, a hátrányos helyzetű tanulókról, a személyiségfejlődés zavarairól, a magatartásproblémák okairól. ▪ Alapvető tudással rendelkezik a társadalmi és csoportközi folyamatokról, a demokrácia működéséről, az enkulturációról és a multikulturalizmusról. ▪ Ismeri a tehetség, a sajátos nevelési igény és a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet, valamint a különleges bánásmód igény fogalmát, ismérveit. <p>b) képességei</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Képes a tehetséges, a nehézségekkel küzdő vagy a sajátos nevelési igényű, a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a különleges bánásmódot igénylő tanulókat felismerni, hatékonyan nevelni, oktatni, számukra differenciált bánásmódot nyújtani. <p>c) attitűdje</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Érzékeny a tanulók problémáira, törekszik az egészséges személyiségfejlesztés feltételeit biztosítani minden tanuló számára. ▪ Törekszik az életkori, egyéni és csoport sajátosságoknak megfelelő, aktivitást, interaktivitást, differenciálást elősegítő tanulási, tanítási stratégiák, módszerek alkalmazására. ▪ Nyitott arra, hogy a konfliktushelyzetek, problémák feltárása, illetve megoldása érdekében szakmai segítséget kérjen és elfogadjon. <p>d) autonómiája és felelőssége</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Nyitott a pedagógiai tevékenységére vonatkozó építő kritikára. ▪ Elkötelezett a nemzeti értékek és azonosságtudat iránt, nyitott a demokratikus gondolkodásra, magatartásra nevelés, valamint a környezettudatosság iránt. ▪ Szociális érzékenység és a segítőkészség jellemzi. Előítéletektől mentesen végzi munkáját, igyekszik az inklúzió szemléletét magáévá tenni.
<p>Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): Sanda István Dániel, adjunktus, PhD</p>
<p>Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (név, beosztás, tud. fokozat): Gyarmathy Éva, tudományos tanácsadó, PhD habil. Sanda István Dániel, adjunktus, PhD</p>

Tantárgy neve: Szakképzés-pedagógia - TMXSP11BLE	Kreditértéke: 4
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy <u>elméleti</u> vagy <u>gyakorlati</u> jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 50 (kredit%)	
A tanóra ²⁹ típusa: 8 ea. / 8 gyak.	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb ³⁰): vizsga	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 6.	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	

²⁹ Nftv. 108. § 37. *tanóra*: a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc.

³⁰ pl. folyamatos számonkérés, évközi beszámoló

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása

A szakképzésbeli pedagógiai tevékenységet meghatározó dokumentumok, tantervfajták, tantervtípusok, és a szakképzés tartalmi szabályozásában betöltött szerepük. A szakmai gyakorlati órák tervezéshez szükséges információk forrásai. A szakmai gyakorlati tárgyak tanításának jogszabályi háttere, tantervei, vizsgakövetelményei. A tananyag-kiválasztás és a rendszerezés szaktudományi és szakmódszertani szempontjai.

A szaktárgyak tantervei, tantervi és vizsgakövetelményei, valamint a szakmai gyakorlati tantárgyak tanulási sajátosságai, megismerési módszerei, tananyagstruktúrája, illetve belső logikája. Sajátos gyakorlati stratégiák a szakképzésben.

Az iskola pedagógiai programja, a tanulói személyiség fejlesztésére vonatkozó tantervi célkitűzések, a tanulók életkora, az elsajátítandó tudás sajátosságai, a rendelkezésre álló taneszközök és a pedagógiai környezet közötti összhang megteremtésével a saját pedagógiai munka megtervezése (tanmenet, tematikus terv, óraterv, folyamatterv). A tanulási-tanítási stratégia meghatározása, a tananyag feldolgozásához a megfelelő oktatási folyamat meghatározása, hatékony módszerek, szervezési formák, eszközök kiválasztása a szakképzés keretein belül, ezek kapcsolatrendszere. A szakmai gyakorlati tananyag súlypontjainak, felépítésének, közvetítése logikájának a tantervi előírásokkal és a pedagógiai célokkal összhangban az adott tanulócsoporthoz igazítása. A tanórán és iskolán kívüli tanulás megtervezése. A pedagógiai folyamatok tervezésével kapcsolatos szakmai önreflexió, illetve önkorrekción.

A szakmai tárgynak megfelelő tudományterületeken a fogalmak, elméletek és tények közötti összefüggések megteremtése, közvetítése. A szaktudományi, szakmódszertani, szaktárgyi, tanuláselméleti és tantervi tudásának hatékony integrálása.

A **2-5** legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

Tóth Péter (2012): Oktatási stratégiák a szakképzésben. DSGI Kiadó, Székesfehérvár, ISSN 2063-4358

Emőkey András – Rakaczkiné Tóth Katalin – Szilágyi Klára – Völgyesy Pál (2004): A gyakorlati oktatás. Szaktudás Kiadó Ház, Budapest.

Kovács Miklós (2008): A gyakorlati oktatásmódszertana. Széchenyi István Egyetem, Győr, 164.p.

Ajánlott irodalom:

Benedek András (2007): nemzetközi összehasonlító elemzés a szakképzésben. Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet, Budapest.

Holik Ildikó (szerk.) (2015): Egyéni különbségek szerepe a tanulásban és a pályaválasztásban. DSGI Kiadó, Székesfehérvár, ISSN 2063-4358

Adolf Melezinek (1989): Mérnökpedagógia – A műszaki ismeretek oktatásának gyakorlata, Budapest.

Országos Képzési Jegyzék

Különböző szakmák Központi Programjai – www.nive.hu (NSZFI)

Különböző szakmák Szakmai és Vizsgáztatási Követelményei – www.nive.hu (NSZFI)

Szatmáry Béla (1994): Az ipari "szakmai gyakorlatok" tanításának általános módszertana. BME, Budapest.

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (*tudás, képesség stb., KKK 7. pont*) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Ismeri a szakmai elméleti és gyakorlati oktatás - beleértve a felnőttképzést is - legfontosabb pedagógiai elméleteit, a nevelés, az oktatás, a képzés alapfogalmait, összefüggéseit, törvényszerűségeit.
- Ismeri a gyakorlati foglalkozások (iskolai, vállalati) tervezésével, szervezésével, megvalósításával és ellenőrzésével kapcsolatos elméleti és gyakorlati ismereteket, az egyéni és csoportos gyakorlatok szervezésének alapelveit, a differenciálás, a

<p>felzárkóztatás és a tehetséggondozás alapfogalmait.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Átfogóan ismeri a szakképzés jogszabályi elvárásait és rendszerét. ▪ Ismeri a műszaki szakterület szakmacsoportjaiba tartozó szakmák körét. ▪ Ismeri a műszaki szakoktatói szakon a szakmai specializációja szerint adekvát szakképesítések szakmai elméleti és gyakorlati tantárgyait, az egyes tantárgyakhoz kapcsolódó összefüggő szakmai gyakorlati követelményeket. ▪ Ismeri a duális képzés legfontosabb alapfogalmait, jellemzőit, tipikus megvalósítási formáit. ▪ Átfogóan ismeri a műszaki szakoktató szakterület tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait. <p>b) képességei</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Képes gyakorlati képzési programok összeállítására, valamint az elméleti követelményekkel való összehangolására. ▪ Képes az oktatási stratégiáknak (módszerek, munka- és szervezeti formák, taneszközök) a gyakorlati oktatás nézőpontjából való megválasztására, alkalmazására, a megvalósítás eredményének ellenőrzésére, értékelésére, majd a folyamat korrekciójára. ▪ Képes a szakképzés keretében a felnőttképzés és a duális képzés megtervezésére, megszervezésére, megvalósítására, ellenőrzésére, képes megtervezni és vezetni a vállalati rövidciklusú képzéseket. <p>c) attitűdje</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Vállalja a pedagógus szakma társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz. ▪ Törekszik arra, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködve oldja meg. ▪ Nyitott és kezdeményező az adott vállalat képzési, továbbképzési, betanítási feladatainak tervezése és lebonyolítása iránt. ▪ Nyitott a műszaki szakterületen zajló, a szakképzés szempontjából kiemelt szakmai, technológiai fejlesztés és innováció megismerésére és elfogadására, hiteles közvetítésére. <p>d) autonómiája és felelőssége</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Felelősséggel részt vállal a szakképzéssel kapcsolatos szakmai nézetek kialakításában, indoklásában.

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): Prof. Dr. Tóth Péter, egyetemi tanár, PhD habil.

**Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (név, beosztás, tud. fokozat):
Prof. Dr. Tóth Péter, egyetemi tanár, Phd habil.**

Tantárgy neve: Szakmódszertan I. - TMXSM11BLE	Kreditértéke: 4
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy <u>elméleti</u> vagy <u>gyakorlati</u> jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 50 (kredit%)	
A tanóra ³¹ típusa: 8 ea. / 8 gyak.	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb ³²): vizsga	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 6.	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	

³¹ Nftv. 108. § 37. *tanóra*: a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc.

³² pl. folyamatos számonkérés, évközi beszámoló

A hazai szakképzés múltja, jelene és jövője. A hazai szakmastruktúra, a szakképesítési és szakképzési rendszer. A hazai szakmastruktúra központi dokumentációi Országos Képzési Jegyzék. Szakmai és vizsgáztatási követelmények és a szakmai központi programok főbb elemei. A szakmai gyakorlatok oktatásának célja, feladata. Didaktikai, neveléseméleti feladatok és módszerek. A hazai szakmastruktúra oktatási intézményekben készülő dokumentációi. Az iskolák helyi pedagógiai programja és helyi tanterve. Tanmenetek. Foglalkozásvázlatok, óravázlatok. A szakmai gyakorlat oktatásának szinterei. Oktatás iskolai tanműhelyekben. Üzemi képzés. A szakmai gyakorlatok tanítási-tanulási folyamatának sajátosságai. A szakmai gyakorlatok oktatásának szakaszai, a tanulók fejlesztésének lehetőségei. Szemléltetés a gyakorlati foglalkozásokon és a tanórákon. A szemléltetés jelentősége. Prezentációs oktatóanyagok készítése, alkalmazásuk, jellemzőik, elkészítésük módja. Táblai vázlatok és rajzok készítése. Valóságos tárgyak alkalmazása, jellemzői. Alkatrész-metszetek előnyei jellemzői elkészítésük módja. Tanulói ábragyűjtemények, lényege, alkalmazásuk előnyei, jellemzőik, elkészítésük módja. Állványra szerelt működő rendszerek lényege alkalmazásuk előnyei, jellemzőik. Szimulációs taneszközök lényege, alkalmazásuk előnyei, jellemzőik, elkészítésük módja.

A **2-5** legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

Tóth Péter (2012): Oktatási stratégiák a szakképzésben. DSGI Kiadó, Székesfehérvár, ISSN 2063-4358

Emőkey András – Rakaczkiné Tóth Katalin – Szilágyi Klára – Völgyesy Pál (2004): A gyakorlati oktatás. Szaktudás Kiadó Ház, Budapest.

Kovács Miklós (2008): A gyakorlati oktatásmódszertana. Széchenyi István Egyetem, Győr, 164.p.

Ajánlott irodalom:

Benedek András (2007): nemzetközi összehasonlító elemzés a szakképzésben. Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet, Budapest.

Holik Ildikó (szerk.) (2015): Egyéni különbségek szerepe a tanulásban és a pályaválasztásban. DSGI Kiadó, Székesfehérvár, ISSN 2063-4358

Adolf Melezinek (1989): Mérnökpedagógia – A műszaki ismeretek oktatásának gyakorlata, Budapest, 1989

Országos Képzési Jegyzék

Különböző szakmák Központi Programjai – www.nive.hu (NSZFI)

Különböző szakmák Szakmai és Vizsgáztatási Követelményei – www.nive.hu (NSZFI)

Szatmáry Béla (1994): Az ipari "szakmai gyakorlatok" tanításának általános módszertana. BME, Budapest.

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (*tudás, képesség stb., KKK 7. pont*) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Ismeri a gyakorlati foglalkozások (iskolai, vállalati) tervezésével, szervezésével, megvalósításával és ellenőrzésével kapcsolatos elméleti és gyakorlati ismereteket, az egyéni és csoportos gyakorlatok szervezésének alapelveit, a differenciálás, a felzárkóztatás és a tehetséggondozás alapfogalmait.
- Rendelkezik a vállalati rövidciklusú képzések tervezéséhez, szervezéséhez és vezetéséhez szükséges speciális elméleti és módszertani alapokkal és gyakorlati ismeretekkel.
- Ismeri szakterülete ismeretelméleti alapjait, megismerési sajátosságait, logikáját és terminológiáját, valamint kapcsolatát más tudományokkal, tantárgyakkal, műveltségterületekkel, továbbá a különböző tudásterületek közötti összefüggéseket és képes a különböző tudományterületi, szaktárgyi tartalmak integrációjára
- Rendelkezik az iskolai szakoktatói tevékenységhez szükséges speciális elméleti és módszertani alapokkal, gyakorlati ismeretekkel.

- Ismeri szakterülete fő elméleteinek ismeretszerzési és probléma-megoldási módszereit.
- Rendelkezik a tanulóközpontú tanulási környezet fizikai, emocionális, társas, tanulási sajátosságainak, feltételeinek megteremtéséhez szükséges ismeretekkel.
- Tájékozott a differenciális pedagógia, az adaptív tanulásszervezés, a nevelési-oktatási stratégiák, módszerek kiválasztásának és alkalmazásának kérdéseiben. Ismeri az egész életen át tartó tanulásra felkészítés jelentőségét.

b) képességei

- Képes a tanulók szakmai készségének és jártasságának fejlesztésére.
- Képes a szakmai specializációnak megfelelő munkafogások, munkacselekvések, munkatevékenységek elsajátításának és begyakoroltatásának irányítására.
- Képes a tanulók gyakorlati tevékenysége révén a képességeik fejlesztésére, különös tekintettel a logikus gondolkodásra, a problémamegoldásra, az ismeretszerzésre és a műszaki kommunikációra.
- Képes szakmódszertani, szaktárgyi, tanuláselméleti és tantervi tudásának hatékony integrálására.
- Képes a gyakorlati oktatási folyamat megtervezésére, megszervezésére, megvalósítására, ellenőrzésére és értékelésére a legkülönbözőbb oktatási formák (tanműhely, laboratórium) esetében.
- Képes az oktatási stratégiáknak (módszerek, munka- és szervezeti formák, taneszközök) a gyakorlati oktatás nézőpontjából való megválasztására, alkalmazására, a megvalósítás eredményének ellenőrzésére, értékelésére, majd a folyamat korrekciójára.
- Képes a szakképzéssel összefüggő tanórán kívüli nevelőmunkára, a szakképzést elősegítő pályorientációs feladatok ellátására.
- Képes közreműködni a vállalati gyakorlati képzési helyek kialakításában.
- Képes önálló tanulás megtervezésére, megszervezésére és végzésére.

c) attitűdje

- Vállalja a pedagógus szakma társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.
- Nyitott a pedagógus szakma átfogó gondolkodásmódjának és gyakorlati működés alapvető jellemzőinek hiteles közvetítésére, átadására.
- Törekszik arra, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködve oldja meg.
- Nyitott és kezdeményező az adott vállalat képzési, továbbképzési, betanítási feladatainak tervezése és lebonyolítása iránt.
- Nyitott a műszaki szakterületen zajló, a szakképzés szempontjából kiemelt szakmai, technológiai fejlesztés és innováció megismerésére és elfogadására, hiteles közvetítésére.
- Kész részt vállalni a szaktárggyal kapcsolatos fejlesztési, innovációs tevékenységben.
- Szakmai műveltségét nem tekinti állandónak, kész a folyamatos szaktudományi, szakmódszertani és neveléstudományi megújulásra.

d) autonómiája és felelőssége

- Szakmai útmutatás alapján végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- A szakképzés nézőpontjából figyelemmel kíséri a szakterülettel kapcsolatos jogszabályi, technikai, technológiai és adminisztrációs változásokat.
- Hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.
- Elkötelezett a tanulók tudásának és tanulási képességeinek folyamatos fejlesztése iránt, reálisan ítéli meg szaktárgya oktatásban betöltött szerepét.
- Elkötelezett a tanulást támogató értékelés mellett.

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): Prof. Dr. Tóth Péter, egyetemi tanár, PhD habil.

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (név, beosztás, tud. fokozat):

Prof. Dr. Tóth Péter, egyetemi tanár, Phd habil.

Tantárgy neve: Szakmódszertan II. - TMXSM22BLE

Kreditértéke: 4

A tantárgy besorolása: kötelező
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” : 50 kredit%
A tanóra típusa : 8 ea, 8 tgy, 0 lab az adott félévben, Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további módok, jellemzők: munkáltatás, csoportdinamikai módszerek
A számonkérés módja: vizsga Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további módok: 4 előírt feladat kidolgozása
A tantárgy tantervi helye: 7. félév
Előtanulmányi feltételek: –
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása
A szakiskolai és szakgimnáziumi kerettantervek használata a szakoktatói munkavégzés során. Gyakorlati képzési helyek kialakítása. Környezetvédelmi és munkabiztonsági követelmények érvényesítése a gyakorló helyeken. A szakmai elméleti és gyakorlati követelmények összehangolása. A gyakorlati foglalkozások tervezése, szervezése, megvalósítása és értékelése. A tanulók szakmai készségének és jártasságának fejlesztése, a szakmai személyiség formálása. A tanulók szakmai képességeinek fejlesztése az ismeretszerzés, a logikus gondolkodás, a problémamegoldás és a műszaki kommunikáció terén. A gyakorlati oktatás megvalósítása különböző gyakorlati oktatási szintereken (laboratórium, tanműhely). A gyakorlati oktatás szervezeti keretei. A gyakorlati oktatás stratégiáinak, módszereinek, taneszközeinek használata az iskolai rendszerű szakoktatás és a duális képzés keretei között. IKT használat a gyakorlati oktatás terén. Szakmai műveltség, szerelés, üzemeltetés, technológiai folyamat-kezelés megtanítási módszerei. Adaptivitás, differenciálás, felzárkóztatás a gyakorlati oktatás programjának megvalósításakor. Gyakorlati vizsgák megtervezése, megszervezése, megvalósítása, ellenőrzése, értékelése.
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)
Kötelező irodalom: <ol style="list-style-type: none"> 1. Simonics István-Makó Ferenc (2016): <i>Az elektrotechnika tanításának módszertana</i>. Typotop Kiadó, Budapest, ISBN 978-615-80493-8-2, ISSN:2498-7123 2. Simonics István-Makó Ferenc (2015): <i>Szaktudás Szakmódszertan elektrotechnika-elektronika szakirány</i>, Elektronikus elérhetőség: http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop412b2/2013-0002_szaktudastan_elektrotechnika_elektronika_szakirany/adatok.html 3. Tóth Péter (2016): <i>Szaktudás Szakmódszertan – polgári és biztonságvédelmi szakirány</i>. Elektronikus elérhetőség: http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop412b2/2013-0002_szaktudastan_had-es_biztonsagvedelem/adatok.html 4. Darázs Andor (2007): <i>A gyakorlati képzés kézikönyve</i>. MKIK Budapest 5. Kovács Miklós (2008): <i>A gyakorlati oktatás módszertana</i>. Széchenyi István Egyetem, Győr, elektronikus jegyzet, Elektronikus elérhetőség: http://docplayer.hu/451851-Kovacs-miklos-a-gyakorlati-oktatas-modszertana.html 6. Lükő István (2010): <i>A munkahelyi gyakorlati oktatás megvalósulásának elméleti háttere</i>. Pécs, (A Társadalmi Megújulás Operatív Program 2.2.1-08/1-2008-0002 „A képzés minőségének és tartalmának fejlesztése” kiemelt projekt keretében készült tanulmány)
Ajánlott irodalom: <ol style="list-style-type: none"> 1. Emőkey András-Rakaczkiné Tóth Katalin (2005): <i>A gyakorlati oktatás. Módszertani kézikönyv a gyakorlati képzést végzők számára</i>. Szaktudás Kiadó Ház, Budapest 2. Kraiciné Szokoly Mária (2004): <i>Felnőttképzési módszertár</i>. Új Mandátum Kiadó, Budapest 3. Lükő István – Molnár György: <i>Szaktudás Szakmódszertani ismeretek villamos szakmacsoportos mérnökök számára</i>. BME Tanárképző Központ, Budapest, TÁMOP-4.1.2 B2 Pályázat könyvei, Elektronikus elérhetőség: http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop412b2/2013-

[0002_szakmodszertani_ismeretek_villamos_szakmacsoportos_mernokok_szamara/adatok.htm](https://www.nive.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=533)
[1](#)

4. Nagy Tamás (szerk., 2007): *Módszertani kézikönyv a gazdálkodó szervezeteknél gyakorlati képzést végző szakemberek részére*, Széchenyi István Egyetem, Győr
5. A szakképzési kerettantervekről szóló 30/2016. (VIII. 31.) NGM rendelet szakképzési kerettanterveket tartalmazó mellékletei, Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal, Elektronikus elérhetőség:
https://www.nive.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=533

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (*tudás, képesség stb., KKK 7. pont*) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Ismeri a gyakorlati foglalkozások (iskolai, vállalati) tervezésével, szervezésével, megvalósításával és ellenőrzésével kapcsolatos elméleti és gyakorlati ismereteket, az egyéni és csoportos gyakorlatok szervezésének alapelveit, a differenciálás, a felzárkóztatás és a tehetséggondozás alapfogalmait.
- Rendelkezik a vállalati rövidciklusú képzések tervezéséhez, szervezéséhez és vezetéséhez szükséges speciális elméleti és módszertani alapokkal és gyakorlati ismeretekkel.
- Ismeri a műszaki szakoktatói szakon a szakmai specializációja szerint adekvát szakképesítések szakmai elméleti és gyakorlati tantárgyait, az egyes tantárgyakhoz kapcsolódó összefüggő szakmai gyakorlati követelményeket.
- Rendelkezik az iskolai szakoktatói tevékenységhez szükséges speciális elméleti és módszertani alapokkal, gyakorlati ismeretekkel.
- Tájékozott a differenciális pedagógia, az adaptív tanulás-szervezés, a nevelési-oktatási stratégiák, módszerek kiválasztásának és alkalmazásának kérdéseiben. Ismeri az egész életen át tartó tanulásra felkészítés jelentőségét.

b) képességei

- Képes a tanulók szakmai készségének és jártasságának fejlesztésére.
- Képes gyakorlati képzési programok összeállítására, valamint az elméleti követelményekkel való összehangolására.
- Képes a gyakorlati vizsgák megtervezésére, megszervezésére, megvalósítására, ellenőrzésére, értékelésére a minőségbiztosítási elvek figyelembevételére.
- Képes a tanulók gyakorlati tevékenysége révén a képességeik fejlesztésére, különös tekintettel a logikus gondolkodásra, a problémamegoldásra, az ismeretszerzésre és a műszaki kommunikációra.
- Képes a gyakorlati oktatási folyamat megtervezésére, megszervezésére, megvalósítására, ellenőrzésére és értékelésére a legkülönbözőbb oktatási formák (tanműhely, laboratórium) esetében.
- Képes az oktatási stratégiáknak (módszerek, munka- és szervezeti formák, taneszközök) a gyakorlati oktatás nézőpontjából való megválasztására, alkalmazására, a megvalósítás eredményének ellenőrzésére, értékelésére, majd a folyamat korrekciójára.
- Képes a szakmai gyakorlat (iskolai, vállalati) speciális összefüggéseivel, fogalmaival kapcsolatos egyéni megértési nehézségek kezelésére.
- Képes a szakképzés keretében a felnőttképzés és a duális képzés megtervezésére, megszervezésére, megvalósítására, ellenőrzésére, képes megtervezni és vezetni a vállalati rövidciklusú képzéseket.
- Képes közreműködni a vállalati gyakorlati képzési helyek kialakításában.
- Képes a környezet-, a munka-, a baleset- és a fogyasztóvédelemmel kapcsolatos követelmények érvényesítésére a szakmai gyakorlati képzésben.
- Képes rutin szakmai problémák azonosítására, azok megoldásához szükséges elvi és gyakorlati háttér feltárására, megfogalmazására és (standard műveletek gyakorlati alkalmazásával) megoldására.
- A megszerzett informatikai ismereteket képes a szakterületén adódó feladatok megoldásában alkalmazni.

c) attitűdje

- Nyitott és kezdeményező az adott vállalat képzési, továbbképzési, betanítási feladatainak tervezése és lebonyolítása iránt.
- Nyitott a műszaki szakterületen zajló, a szakképzés szempontjából kiemelt szakmai, technológiai fejlesztés és innováció megismerésére és elfogadására, hiteles közvetítésére.
- Tiszteli a tanulók személyiségét.

- Érzékeny a tanulók problémáira, törekszik az egészséges személyiségfejlesztés feltételeit biztosítani minden tanuló számára.
- Törekszik az aktív együttműködésre a szakmai elméleti tárgyak tanáraival.
- Törekszik az életkori, egyéni és csoport sajátosságoknak megfelelő, aktivitást, interaktivitást, differenciálást elősegítő tanulási, tanítási stratégiák, módszerek alkalmazására.

d) autonómiája és felelőssége

- A szakmát megalapozó nézeteket felelősséggel vállalja.
- Szakmai feladatainak elvégzése során együttműködik más (elsődlegesen a pedagógiai) szakterület képzett szakembereivel is.
- Feltárja az alkalmazott technológiák hiányosságait, a folyamatok kockázatait és kezdeményezi az ezeket csökkentő intézkedések megtételét.
- A szakképzés nézőpontjából figyelemmel kíséri a szakterülettel kapcsolatos jogszabályi, technikai, technológiai és adminisztrációs változásokat.
- Elkötelezett a tanulást támogató értékelés mellett.
- Együttműködés és felelősségvállalás jellemzi szakmájával, szakterületével, illetve azok képviselőivel kapcsolatban.

Tantárgy felelőse: Makó Ferenc, főiskolai docens, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktatók: Makó Ferenc, főiskolai docens, PhD

Tantárgy neve: Szakmódszertani gyakorlat - TMXSG11BLE	Kreditértéke: 4
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy <u>gyakorlati</u> jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 100 kredit%	
A tanóra típusa: 0 ea, 0 tgy, 20 lab az adott félévben	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további módok, jellemzők: –	
A számonkérés módja: évközi jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további módok: záró tanítás, portfólió	
A tantárgy tantervi helye: 7. félév	
Előtanulmányi feltételek: Szakképzés-pedagógia	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A Szakmódszertani gyakorlat legalább hat hét időtartamot elérő, szakmai gyakorlólhelyen (iskolai, vállalati) szervezett gyakorlat. A Szakmódszertani gyakorlat a szakmai és a műszaki szakoktatói kompetenciák fejlesztését is biztosítja. A Szakmódszertani gyakorlat célja, hogy felkészítse a műszaki szakoktató szakos hallgatókat a specializációjukhoz tartozó Országos Képzési Jegyzék szerinti műszaki szakmacsoportok területén az iskolai rendszerű és az iskolarendszeren kívüli szakképzésben elsősorban a gyakorlati tárgyak oktatásának megtervezésére, szervezésére, vezetésére, valamint oktatási tevékenység végzésére, a szakmai tantárgyakhoz kapcsolódó laboratóriumi foglalkozások és a vállalati képzőhelyeken folytatott szakmai (üzemi, duális, tanműhelyi) gyakorlatok lebonyolítására, gyakorlati foglalkozások vezetésére. A gyakorlat magában foglalhatja a felsőoktatási szakképzés, a felnőttképzés, az át- és továbbképzés, valamint a közoktatás gyakorlati képzési feladataira történő felkészítést is. A hallgatók a gyakorlat során szerzett tapasztalataikat portfólióban rögzítik.	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	

Kötelező irodalom:

Rakaczkiné Tóth Katalin - Farkasné Gelei Júlia (2004): Gyakorlatvezetés. SZIE GTK Tanárképző Intézet Kiadványai, Gödöllő

Hajdú Erzsébet (szerk.) (2003): Praxis. Módszertani útmutató az iskolai gyakorlathoz és dokumentumok elkészítéséhez. ELTE, BIP, Budapest

Tóth Péter (2006): Óralátogatás, óraelemzés a mindennapok gyakorlatában. Fővárosi Pedagógiai Intézet, Budapest, 2006, p27

Ajánlott irodalom:

Kotschy Beáta: Új elemek a tanárképzés rendszerében. Educatio 2009/3 pp. 371–378.

Pedagógusképzés „a magyar bolognai rendszerben” A Nemzeti Bologna Bizottság

Pedagógusképzési Albizottságának válogatott dokumentumai 2003 – 2010. Szerkesztette:

Hunyady György ELTE Eötvös Kiadó, ISBN 978 963 312 019 4 p. 640 (Elektronikus

elérhetőség: <http://keszei.chem.elte.hu/Bologna/MaPedBoHunyady.pdf>

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (*tudás, képesség stb., KKK 7. pont*) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Ismeri a szakmai elméleti és gyakorlati oktatás - beleértve a felnőttképzést is - legfontosabb pedagógiai, pszichológiai, szociológiai elméleteit, a nevelés, az oktatás, a képzés alapfogalmait, összefüggéseit, törvényszerűségeit.
- Ismeri a gyakorlati foglalkozások (iskolai, vállalati) tervezésével, szervezésével, megvalósításával és ellenőrzésével kapcsolatos elméleti és gyakorlati ismereteket, az egyéni és csoportos gyakorlatok szervezésének alapelveit, a differenciálás, a felzárkóztatás és a tehetséggondozás alapfogalmait.
- Ismeri a műszaki szakterület szakmacsoportjaiba tartozó szakmák körét.
- Ismeri szakterülete ismeretelméleti alapjait, megismerési sajátosságait, logikáját és terminológiáját, valamint kapcsolatát más tudományokkal, tantárgyakkal, műveltségterületekkel, továbbá a különböző tudásterületek közötti összefüggéseket és képes a különböző tudományterületi, szaktárgyi tartalmak integrációjára.
- Ismeri a műszaki szakoktatói szakon a szakmai specializációja szerint adekvát szakképesítések szakmai elméleti és gyakorlati tantárgyait, az egyes tantárgyakhoz kapcsolódó összefüggő szakmai gyakorlati követelményeket.
- Rendelkezik az iskolai szakoktatói tevékenységhez szükséges speciális elméleti és módszertani alapokkal, gyakorlati ismeretekkel.
- Átfogóan ismeri a műszaki szakoktató szakterület tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait.
- Ismeri a műszaki szakoktató szakterület műveléséhez szükséges általános és specifikus matematikai, természet- és társadalomtudományi elveket, szabályokat, összefüggéseket, eljárásokat a szakképzés nézőpontjából.
- Ismeri a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert a szakképzés nézőpontjából.
- Ismeri szakterülete fő elméleteinek ismeretszerzési és probléma-megoldási módszereit.
- Ismeri a tanulók életkori sajátosságait, megismerésének módszereit.
- Rendelkezik az információszerzéshez, az információk feldolgozásához, értelmezéséhez és elrendezéséhez szükséges alapvető (szövegértési, logikai, informatikai) felkészültséggel.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik a különböző motiváció-elméletekről, a tanulási motiváció felismerésének és fejlesztésének módszereiről.
- Rendelkezik a tanulóközpontú tanulási környezet fizikai, emocionális, társas, tanulási sajátosságainak, feltételeinek megteremtéséhez szükséges ismeretekkel.
- Tájékozott a differenciális pedagógia, az adaptív tanulás szervezés, a nevelési-oktatási stratégiák, módszerek kiválasztásának és alkalmazásának kérdéseiben. Ismeri az egész életen át tartó tanulásra felkészítés jelentőségét.
- Tájékozott a szülőkkal és a pedagógiai munkáját segítő különféle szakemberekkel, szakmai intézményekkel való együttműködés módjairól.

b) képességei

- Képes a tanulók szakmai készségének és jártasságának fejlesztésére.
- Képes a szakmai specializációnak megfelelő munkafogások, munkacselekvések,

- munkatevékenységek elsajátításának és begyakoroltatásának irányítására.
- Képes gyakorlati képzési programok összeállítására, valamint az elméleti követelményekkel való összehangolására.
- Képes a tanulók gyakorlati tevékenysége révén a képességeik fejlesztésére, különös tekintettel a logikus gondolkodásra, a problémamegoldásra, az ismeretszerzésre és a műszaki kommunikációra.
- Képes szakmódszertani, szaktárgyi, tanuláselméleti és tantervi tudásának hatékony integrálására.
- Képes a gyakorlati oktatási folyamat megtervezésére, megszervezésére, megvalósítására, ellenőrzésére és értékelésére a legkülönbözőbb oktatási formák (tanműhely, laboratórium) esetében.
- Képes az oktatási stratégiáknak (módszerek, munka- és szervezeti formák, taneszközök) a gyakorlati oktatás nézőpontjából való megválasztására, alkalmazására, a megvalósítás eredményének ellenőrzésére, értékelésére, majd a folyamat korrekciójára.
- Képes a szakmai gyakorlat (iskolai, vállalati) speciális összefüggéseivel, fogalmaival kapcsolatos egyéni megértési nehézségek kezelésére. Képes saját önálló tanulásának, továbbképzésének megtervezésére és megszervezésére.
- A szakképzés nézőpontjából képes az adott műszaki szakterület legfontosabb elméleteit, eljárásrendjét és az azokkal összefüggő terminológiát feladatok végrehajtásakor alkalmazni.
- Képes önálló tanulás megtervezésére, megszervezésére és végzésére.
- Képes ismereteit alkotó módon használva munkahelye (iskolai tanműhely, vállalati gyakorlóhely) erőforrásaival hatékonyan gazdálkodni.
- Munkája során képes alkalmazni és betartatni a biztonságtechnikai, tűzvédelmi és higiéniai szabályokat, előírásokat.
- Képes a tehetséges, a nehézségekkel küzdő vagy a sajátos nevelési igényű, a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a különleges bánásmódot igénylő tanulókat felismerni, hatékonyan nevelni, oktatni, számukra differenciált bánásmódot nyújtani.

c) attitűdje

- Törekszik arra, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködve oldja meg.
- Törekszik arra, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködésben oldja meg. Tisztelettel a tanulók személyiségét.
- Érzékeny a tanulók problémáira, törekszik az egészséges személyiségfejlesztés feltételeit biztosítani minden tanuló számára.
- Törekszik az aktív együttműködésre a szakmai elméleti tárgyak tanáraival.
- Fontosnak tartja a tanulás és tanítás folyamatainak tudatosodását, az önszabályozó tanulás támogatásához szükséges tudás és képesség megszerzését, a tanulási képességek fejlesztését, továbbá nyitott az egész életen át tartó tanulásra.
- Törekszik az életkori, egyéni és csoport sajátosságoknak megfelelő, aktivitást, interaktivitást, differenciálást elősegítő tanulási, tanítási stratégiák, módszerek alkalmazására.
- Reálisan ítéli meg a pedagógus szerepét a fejlesztő értékelés folyamatában.
- Nyitott arra, hogy a konfliktushelyzetek, problémák feltárása, illetve megoldása érdekében szakmai segítséget kérjen és elfogadjon. Kész részt vállalni a szaktárggyal kapcsolatos fejlesztési, innovációs tevékenységben.
- Kész részt vállalni a szaktárggyal kapcsolatos fejlesztési, innovációs tevékenységben.
- Figyelemmel kíséri saját tevékenységének másokra gyakorolt hatását, és reflektív módon törekszik tevékenységének javítására, szakmai felkészültségének folyamatos fejlesztésére.
- Szakmai műveltségét nem tekinti állandónak, kész a folyamatos szaktudományi, szakmódszertani és neveléstudományi megújulásra.
- Nyitott a pedagógiai tevékenységére vonatkozó építő kritikára.
- Szociális érzékenység és a segítőkészség jellemzi. Előítéletektől mentesen végzi munkáját, igyekszik az inklúzió szemléletét magáévá tenni.

d) autonómiaja és felelőssége

- Szakmai útmutatás alapján végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- Felelősséggel részt vállal a szakképzéssel kapcsolatos szakmai nézetek kialakításában, indoklásában.
- A szakmát megalapozó nézeteket felelősséggel vállalja.
- Szakmai tevékenysége során egyaránt képviseli szakterületének műszaki és pedagógiai elveit, ezek kapcsolatát.
- Hitelesen képviseli a pedagógus szakma társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.
- Váratlan döntési helyzetekben is önállóan végzi az átfogó, megalapozó szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- Szakmai feladatainak elvégzése során együttműködik más (elsődlegesen a pedagógiai) szakterület

<p>képzett szakembereivel is.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Feltárja az alkalmazott technológiák hiányosságait, a folyamatok kockázatait és kezdeményezi az ezeket csökkentő intézkedések megtételét. ▪ Hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz. ▪ Döntéseiben szakmai önreflexióra és önkorrekcióra képes. ▪ Elkötelezett a tanulók tudásának és tanulási képességeinek folyamatos fejlesztése iránt, reálisan ítéli meg szaktárgya oktatásban betöltött szerepét. ▪ Elkötelezett a tanulást támogató értékelés mellett. ▪ Együttműködés és felelősségvállalás jellemzi szakmájával, szakterületével, illetve azok képviselőivel kapcsolatban. ▪ Jelentős mértékű önállósággal rendelkezik szakmája átfogó és speciális kérdéseinek felvetésében, kidolgozásában, szakmai nézetek képviselésében, indoklásában. ▪ Felelősséggel vállalja a kezdeményező szerepét a szakmai együttműködés kialakítására. ▪ Egyenrangú partner a szakmai kooperációban, végiggondolja és képviseli az adott szakterület etikai kérdéseit.
Tantárgy felelőse: Dr. Holik Ildikó, adjunktus, PhD
Tantárgy oktatásába bevont oktatók: Dr. Holik Ildikó, adjunktus, PhD

Tantárgy neve: Szakoktatói projekt és szeminárium - TMXPR11BLE	Kreditértéke: 4
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 100 (kredit%)	
A tanóra ³³ típusa: / gyak. / és óraszám: 20 az adott félévben, (ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve : .....)	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők ³⁴ (ha vannak):	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb) ³⁵ : évközi jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok ³⁶ (ha vannak):	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 6	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): Menedzsment alapjai	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A tantárgy célja a szakoktató jelöltek felkészítése a szakiskolai gyakorlati tárgyak oktatása keretében alkalmazandó projektpedagógiai stratégia alkalmazására. A szakiskolai technikai jellegű projektek megtervezése, feladatrendszere, megszervezése-adaptivitása, módszertana-technikái, ellenőrzése és értékelése a kurzus feladata.	
A 2-5 legfontosabb kötelező , illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
M. Nádasi Mária: A projektoktatás elmélete és gyakorlata. ISSN: 2062-5936, 2010, Magyar Tehetségsegítő Egyesület	

³³ Nftv. 108. § 37. *tanóra*: a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc.

³⁴ pl. esetismertetések, szerepjáték, tematikus prezentációk stb.

³⁵ pl. folyamatos számonkérés, évközi beszámoló

³⁶ pl. esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, üzleti, szervezési tervek stb. bekérése

Estefánné Varga Magdolna - Szikszay Klára: PROJEKTPEDAGÓGIA ALKALMAZÁSA A PEDAGÓGUSKÉPZÉSBEN ÉS A GYAKORLATI KÉPZÉSBEN, Eger, 2007, HEFOP 3. 3. 2.-05/1.-2006-04-0012/1.0.

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

- Ismeri a gyakorlati foglalkozások (iskolai, vállalati) tervezésével, szervezésével, megvalósításával és ellenőrzésével kapcsolatos elméleti és gyakorlati ismereteket
- Átfogóan ismeri a műszaki szakoktató szakterület tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait.

b) képességei

- Rendelkezik az iskolai szakoktatói tevékenységhez szükséges speciális elméleti és módszertani alapokkal, gyakorlati ismeretekkel.
- Képes gyakorlati képzési programok összeállítására, valamint az elméleti követelményekkel való összehangolására
- Képes a gyakorlati oktatási folyamat megtervezésére, megszervezésére, megvalósítására, ellenőrzésére és értékelésére a legkülönbözőbb oktatási formák (tanműhely, laboratórium) esetében.

c) attitűdje

- Nyitott a műszaki szakterületen zajló, a szakképzés szempontjából kiemelt szakmai, technológiai fejlesztés és innováció megismerésére és elfogadására, hiteles közvetítésére.
- Szakmai útmutatás alapján végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását

d) autonómiája és felelőssége

- Kész részt vállalni a szaktárggyal kapcsolatos fejlesztési, innovációs tevékenységben.
- Egyenrangú partner a szakmai kooperációban, végiggondolja és képviseli az adott szakterület etikai kérdéseit.
- Felelősséggel vállalja a kezdeményező szerepét a szakmai együttműködés kialakítására.

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): **Dr. Ósz Rita, docens**

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (név, beosztás, tud. fokozat):
Dr. Ósz Rita, egyetemi docens, PhD – Dr. Makó Ferenc, főiskolai docens, PhD.

Tantárgy neve: Szakdolgozat – portfolió - TMDS11BLE	Kreditértéke: 15
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy <u>gyakorlati</u> jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 100 kredit%	
A tanóra típusa: 0 ea, 0 tgy, 20 lab az adott félévben	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további módok, jellemzők: –	
A számonkérés: évközi jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további módok: –	
A tantárgy tantervi helye: 7. félév	
Előtanulmányi feltételek: Szakoktatói projekt	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ A hallgatónak az oklevél megszerzéséhez szakdolgozatot kell készíteni. Ez olyan összetett, egyéni feladat, amely a megszerzett tudás szintézisét és alkotó alkalmazását követeli meg.	

- A hallgató az iskolai gyakorlatok során szerzett tapasztalatait portfólióban rögzíti. A portfólió olyan dokumentumgyűjtemény, ami bemutatja a szakmai gyakorlatokhoz, a tanárjelölt felkészüléséhez kapcsolódó dokumentumokat (órávázlatok, hospitálási naplók, a hallgató által készített taneszközök, tananyagok, szemléltető anyagok stb.), illetve a gyakorlathoz kapcsolódó reflexiókat (egyrészt az egyes dokumentumokhoz fűzött megjegyzéseket, magyarázatokat, javaslatokat, önreflexiókat, másrészt pedig egy összegző önreflexiót a gyakorlati képzés során elért eredményekről és fejlesztendő területekről). A portfólió bizonyítja, hogy a hallgató képes önreflexióra, a képzés különböző területein elsajátított tudását integrálni és alkalmazni, a munkája szempontjából meghatározó tudományos, szakirodalmi eredményeket, továbbá a tanítás vagy a pedagógiai feladat eredményességét értékelni.
- A szakdolgozat és a portfólió bemutatása és védeése a záróvizsga részét képezi.

A **2-5** legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

Eco, U. (1991): Hogyan írjunk szakdolgozatot. Gondolat Kiadó, Budapest.

Falus Iván (2004): A szakirodalom tanulmányozása. In: Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe. Szerk.: Falus Iván. Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 37-67. o.

Falus Iván (2004): A kutatási eredmények értelmezése, közlése. Uo. 515-539. o.

Tóthné Környei Márta (2004): Korszerű információkereső rendszerek a kutatás szolgálatában. Uo. 68-86. o.

Falus Iván – Kimmel Magdolna: A portfólió. Gondolat Kiadói Kör, Budapest, 2009. 168 p. ISBN: 9789636931209

Ajánlott irodalom:

Holik Ildikó - Ósz Rita (2016): Bevezetés a pedagógiai kutatómódszertanba. Typotop Kiadó, Budapest, ISSN 2498-7123

Falus Iván - Ollé János (2000): Statisztikai módszerek pedagógusok számára. Okker Kiadó, Budapest, ISBN 963-9558-16-8

Kósáné Ormai Vera: A mi iskolánk. Nevelépszichológiai módszerek az iskola belső értékelésében. Iskolafejlesztési Alapítvány, Budapest, 1998. 247 p. ISBN 963 832 324 8

Tóth Péter: Óralátogatás, óraelemzés a mindennapok gyakorlatában. Fővárosi Pedagógiai Intézet, Budapest, 2006, 27 p.

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (*tudás, képesség stb., KKK 7. pont*) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Ismeri a szakmai elméleti és gyakorlati oktatás - beleértve a felnőttképzést is - legfontosabb pedagógiai, pszichológiai, szociológiai elméleteit, a nevelés, az oktatás, a képzés alapfogalmait, összefüggéseit, törvényszerűségeit.
- Ismeri a gyakorlati foglalkozások (iskolai, vállalati) tervezésével, szervezésével, megvalósításával és ellenőrzésével kapcsolatos elméleti és gyakorlati ismereteket, az egyéni és csoportos gyakorlatok szervezésének alapelveit, a differenciálás, a felzárkóztatás és a tehetséggondozás alapfogalmait.
- Ismeri szakterülete ismeretelméleti alapjait, megismerési sajátosságait, logikáját és terminológiáját, valamint kapcsolatát más tudományokkal, tantárgyakkal, műveltségterületekkel, továbbá a különböző tudásterületek közötti összefüggéseket és képes a különböző tudományterületi, szaktárgyi tartalmak integrációjára.
- Ismeri a műszaki szakoktatói szakon a szakmai specializációja szerint adekvát szakképesítések szakmai elméleti és gyakorlati tantárgyait, az egyes tantárgyakhoz kapcsolódó összefüggő szakmai gyakorlati követelményeket.
- Rendelkezik az iskolai szakoktatói tevékenységhez szükséges speciális elméleti és módszertani alapokkal, gyakorlati ismeretekkel.
- Átfogóan ismeri a műszaki szakoktató szakterület tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait.
- Ismeri a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert a szakképzés nézőpontjából.

- Alapvető tudással rendelkezik a személyiség sajátosságaira és fejlődésére vonatkozó nézetekről, a szocializációról és a perszonalizációról, a hátrányos helyzetű tanulókról, a személyiségfejlődés zavarairól, a magatartásproblémák okairól.
- Ismeri a tanulók életkori sajátosságait, megismerésének módszereit.
- Rendelkezik az információszerzéshez, az információk feldolgozásához, értelmezéséhez és elrendezéséhez szükséges alapvető (szövegértési, logikai, informatikai) felkészültséggel.

b) képességei

- Képes szakmódszertani, szaktárgyi, tanuláselméleti és tantervi tudásának hatékony integrálására.
- Képes a szakterületére jellemző online és nyomtatott szakirodalom magyar és részben idegen nyelven történő megértésére és használatára.
- Képes használni, megérteni szakterületének jellemző szakirodalmát, elektronikus, internet alapú, könyvtári forrásait.
- Képes arra, hogy szakterületének megfelelően, szakmailag adekvát módon, szóban és írásban kommunikáljon.
- Képes arra, hogy szakterületének megfelelően egy idegen nyelven szakmailag adekvát módon kommunikáljon.

c) attitűdje

- Vállalja a pedagógus szakma társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.
- Nyitott a pedagógus szakma átfogó gondolkodásmódjának és gyakorlati működés alapvető jellemzőinek hiteles közvetítésére, átadására.
- Törekszik arra, hogy önképzése a szakmai és pedagógiai céljai megvalósulásának egyik eszközévé váljon.
- Törekszik arra, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködve oldja meg.
- Vállalja szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.
- Törekszik arra, hogy önképzése a szakmai és pedagógusi céljai megvalósításának egyik eszközévé váljon.

d) autonómiája és felelőssége

- Szakmai útmutatás alapján végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- Döntéseiben szakmai önreflexióra és önkorrekcióra képes.
- Felelősséggel részt vállal a szakképzéssel kapcsolatos szakmai nézetek kialakításában, indoklásában.
- A szakmát megalapozó nézeteket felelősséggel vállalja.
- Szakmai tevékenysége során egyaránt képviseli szakterületének műszaki és pedagógiai elveit, ezek kapcsolatait.

Tantárgy felelőse: Dr. Holik Ildikó, adjunktus, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktatók: Dr. Holik Ildikó, adjunktus, PhD

Tantárgy neve: Felzárkóztatás és tehetséggondozás - TMVFT11BLE	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása: választható <i>(a nem kívánt törlendő!)</i>	
A tantárgy <u>elméleti</u> vagy <u>gyakorlati</u> jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 50 (kredit%)	
A tanóra ³⁷ típusa: ea. és gyak. és óraszám: 7+7 az adott félévben, (ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve: .....)	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők ³⁸ (ha vannak): esettanulmányok, elektronikus eszközök alkalmazása	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb ³⁹): évközi jegy	

³⁷ Nftv. 108. § 37. *tanóra*: a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc.

³⁸ pl. esetismertetések, szerepjáték, tematikus prezentációk stb.

Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok⁴⁰ (ha vannak): esettanulmány
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 6
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): .....
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása
A kurzus az átlagostól eltérő, lemaradó és tehetséges, illetve akár egyszerre e két eltérés miatt, a különleges bánásmódot és tanítási módszereket kívánó tanulók ellátásához szükséges ismereteket és módszereket nyújt. A felzárkóztatást szükségessé tevő problémák és azok hátterének feltárására, illetve a tehetség megismerésének és gondozásának témakörét járja körül. A kurzus a tanulók mélyebb megismerését szolgáló eszközöket mutat be, és a fejlesztés lehetőségeit és tantermi megvalósításukhoz használható konkrét ötleteket ad. A cél, hogy ezek feldolgozásával a mérnökötanár hallgatók a tanári munkájukba képesek legyenek beépíteni a diagnosztizálás és a fejlesztés alapvető technikáit, módszereit. El kívánjuk érni, hogy a tanárjelöltek szemléletében pozitív kihívásként jelenjen meg a különleges bánásmódot igénylő diákok támogatása. Tudatosítani kívánjuk, hogy a felzárkóztatás és tehetséggondozás nem válik el élesen. Egyszerre is jelen lehet egy tanuló esetében a kétféle eljárás, és mindkét terület a leghatékonyabb tanítási módszereket kívánja.
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)
<p>Kötelező:</p> <p>Gyarmathy Éva, Füzi Beatrix (2014) Felzárkóztatás és tehetséggondozás. Óbudai Egyetem, http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop412b2/2013-0002_felzarkoztatás_es_tehetseggondozas/adatok.html</p> <p>Gyarmathy Éva (2007): A tehetség – Háttere és gondozásának gyakorlata. ELTE Kiadó, Budapest.</p> <p>Gyarmathy Éva (2009): Kognitív Profil Teszt. Iskolakultúra 3-4. 60-73.</p> <p>K. Nagy Emese (2012): Több mint csoportmunka. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest</p> <p>Ajánlott:</p> <p>Gyarmathy Éva (2009) Atipikus agy és a tehetség I. - Tehetség és a neurológia hátterű teljesítményzavarok valamint az Asperger szindróma. Pszichológia. Vol. 29, 4. 377390.</p> <p>Gyarmathy Éva (2010) Hátrányban az előny. A szociokulturálisan hátrányos tehetségesek. Génusz Projekt, Budapest. https://www.scribd.com/document/60629207/Gyarmathy-Eva-Hatranynban-az-el%C5%91ny</p> <p>Pásku Judit (2011): A tehetség értelmezései a nemzetközi és a hazai szakirodalomban. Fordulópont. XIII. 1. 51. Pont Kiadó, Budapest</p> <p>Péter-Szarka Szilvia (2011): Az „ismeretlen ismerős”: Gagné tehetségmodelljének átdolgozott változata. Tehetség. 18. 5-7.</p>
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., <i>KKK 7. pont</i>) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul
<p>a) tudása</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Alapvető tudással rendelkezik a személyiség sajátosságaira és fejlődésére vonatkozó nézetekről, a szocializációról és a perszonalizációról, a hátrányos helyzetű tanulókról, a személyiségfejlődés zavarairól, a magatartásproblémák okairól. ▪ Ismeri a tanulók életkori sajátosságait, megismerésének módszereit.

³⁹ pl. folyamatos számonkérés, évközi beszámoló

⁴⁰ pl. esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, üzleti, szervezési tervek stb. bekérése

- Tájékozott a differenciális pedagógia, az adaptív tanulásszervezés, a nevelési-oktatási stratégiák, módszerek kiválasztásának és alkalmazásának kérdéseiben. Ismeri az egész életen át tartó tanulásra felkészítés jelentőségét.
- Ismeri a tehetség, a sajátos nevelési igény és a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet, valamint a különleges bánásmód igény fogalmát, ismérveit.

b) képességei

- Képes használni, megérteni szakterületének jellemző szakirodalmát, elektronikus, internet alapú, könyvtári forrásait.
- Képes a tehetséges, a nehézségekkel küzdő vagy a sajátos nevelési igényű, a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a különleges bánásmódot igénylő tanulókat felismerni, hatékonyan nevelni, oktatni, számukra differenciált bánásmódot nyújtani.

c) attitűdje

- Tiszteli a tanulók személyiségét.
- Érzékeny a tanulók problémáira, törekszik az egészséges személyiségfejlesztés feltételeit biztosítani minden tanuló számára.
- Fontosnak tartja a tanulás és tanítás folyamatainak tudatosodását, az önszabályozó tanulás támogatásához szükséges tudás és képesség megszerzését, a tanulási képességek fejlesztését, továbbá nyitott az egész életen át tartó tanulásra.
- Törekszik az életkori, egyéni és csoport sajátosságoknak megfelelő, aktivitást, interaktivitást, differenciálást elősegítő tanulási, tanítási stratégiák, módszerek alkalmazására.
- Szociális érzékenység és a segítőkészség jellemzi. Előítéletektől mentesen végzi munkáját, igyekszik az inklúzió szemléletét magáévá tenni.

d) autonómiája és felelőssége

- Váratlan döntési helyzetekben is önállóan végzi az átfogó, megalapozó szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- Elkötelezett a tanulók tudásának és tanulási képességeinek folyamatos fejlesztése iránt, reálisan ítéli meg szaktárgya oktatásban betöltött szerepét.
- Elkötelezett a tanulást támogató értékelés mellett.

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): Tordai Zita, adjunktus, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (név, beosztás, tud. fokozat):

Gyarmathy Éva, tudományos tanácsadó, dr. habil, Fúzi Beatrix, adjunktus, PhD

Tantárgy neve: Tanulásmódszertan - TMVTM11BLE	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása: választható <i>(a nem kívánt törlendő!)</i>	
A tantárgy <u>elméleti</u> vagy <u>gyakorlati</u> jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 50 (kredit%)	
A tanóra ⁴¹ típusa: ea./szem. és óraszám: 7/7 az adott félévben, (ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:) Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők ⁴² (ha vannak): tanulásvizsgálati felmérések/önértékelés	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb ⁴³): é Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok ⁴⁴ (ha vannak): 4 egyéni feladat előíró-kidolgozása	

⁴¹ Nftv. 108. § 37. tanóra: a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc.

⁴² pl. esetismertetések, szerepjáték, tematikus prezentációk stb.

⁴³ pl. folyamatos számonkérés, évközi beszámoló

⁴⁴ pl. esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, üzleti, szervezési tervek stb. bekérése

A tantárgy **tantervi helye** (hányadik félév): 6.

Előtanulmányi feltételek (*ha vannak*): -

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása

A tanulási folyamat pedagógiai-pszichológiai értelmezése. A tanulás folyamata különböző tanuláselméletekben. A tanulást ösztönző és annak kivitelezését biztosító sajátosságcsoportok. Tanulási nehézségek, tanulási zavarok, tanulási akadályozottság a szakképzésben.

Tanulásvizsgálat: tanulási stílus felmérése, tanulási célok feltárása, tanulási motiváció, tanulástámogató értékek, tanulási kapacitások önértékelése szakiskolai és szakköznevelési tanulók körében. A tanulási környezet kialakítása. Tanulási stratégiák. Ismert és gyakran alkalmazott tanulási alaptételek a műszaki képzési területen. A tanulásra történő ráhangolódás, a sikeres tanulás és a tanulás közbeni pihenést biztosító módszerek. Önszabályozó tanulás. Kooperatív tanulási technikák. A tanulási módszertár használata. Gondolattérkép használata, szoftverek megismerése, alkalmazása a szakmai ismeretek tanulásában és tanításában. Tanulási időmenedzsment. Napi, heti, havi tanulási időmérleg készítése. Az elektronikus tanulóeszközök használata. Tanulási nehézségek, problémák feltárása. A tanulóeszközök hatásrendszere, stratégiái és módszerei.

A **2-5** legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

1. Christian Grüning (2011): Az eredményes tanulás titka - Hogyan javíthatunk olvasási és tanulási képességeinken? Partvonal Kiadó, ISBN: 9789639910713
2. Gefferth Éva - Paul Roeders (2007): A hatékony tanulás titka - A hatékony tanítás és tanulás dinamikája. Trefort kiadó, ISBN: 9789634464532
3. Nahalka István (szerk., 2006): Hatékony Tanulás. Budapest: Bölcsész Konzorcium HEFOP iroda, ISBN 9639704636, ISBN 9639724041
4. Makó Ferenc (2015): Tanulásmódszertan. Budapest: Óbudai Egyetem TÁMOP-4.1.2 B2 Pályázat könyvei, http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop412b2/2013-0002_tanulasmodszertan/adatok.html
5. Oroszlány Péter (2004): Tanulásmódszertan: Tanácsok, módszerek, gyakorlatok a tanulási képesség fejlesztéséhez. Metódus-Tan, Budapest, ISBN 963-216-623-X
6. Tánzos Judit (2006): Baj van a tanulással. Módszerek a tanulási zavarok korrigálásához. Pedellus Tankönyvkiadó

Ajánlott irodalom:

1. D. Molnár Éva (2013): Tudatos fejlődés - Az önszabályozott tanulás elmélete és gyakorlata. Akadémiai Kiadó Zrt., ISBN: 9789630594004
2. Dinyáné Szabó Mariann (2014): Tanulásmódszertan. Semmelweis Egyetem, Budapest (TÁMOP-4.1.2 A1 és a TÁMOP-4.1.2 A2 könyvei), http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop412A/2011_0015_tanulasmodszertan/scorm_start.html
3. Domján László (2012): A hatékony tanulás mesterfogásai. Agykontroll Kft., Budapest, ISBN 97896374911047
4. Fejes József Balázs (2015): Célok és motiváció - Tanulási motiváció a célorientációs elmélet alapján. Gondolat kiadó Kör, ISBN: 9789636936136
5. Gyarmathy Éva (2007): Diszlexia – specifikus tanítási zavar. Lélekben Otthon Kiadó
6. Pinczésné Palásthy Ildikó (2005): Tanulási zavarok, fejlesztési gyakorlatok. Pedellus Tankönyvkiadó Kft., Debrecen
- Selikowitz, M. (2005): Dislexia és egyéb tanulási nehézségek. Medicina Könyvkiadó Zrt.

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (*tudás, képesség stb., KKK 7. pont*) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Ismeri szakterülete fő elméleteinek ismeretszerzési és probléma-megoldási módszereit.
- Alapvető tudással rendelkezik a személyiség sajátosságaira és fejlődésére vonatkozó nézetekről, a

szocializációról és a perszonalizációról, a hátrányos helyzetű tanulókról, a személyiségfejlődés zavarairól, a magatartásproblémák okairól.

- Alapvető ismeretekkel rendelkezik a különböző motiváció-elméletekről, a tanulási motiváció felismerésének és fejlesztésének módszereiről.
- Rendelkezik a tanulóközpontú tanulási környezet fizikai, emocionális, társas, tanulási sajátosságainak, feltételeinek megteremtéséhez szükséges ismeretekkel.

b) képességei

- Képes szakmódszertani, szaktárgyi, tanuláselméleti és tantervi tudásának hatékony integrálására.
- Képes az egészségmegőrzéssel kapcsolatos információk értelmezésére, hasznosítására, a korszerű vezetői ismeretek, készségek, egészségfejlesztési ismeretek alkalmazására az egészséget és hatékonyságot támogató munkahelyi környezet kialakítása érdekében.
- Képes saját önálló tanulásának, továbbképzésének megtervezésére és megszervezésére.
- Képes önálló tanulás megtervezésére, megszervezésére és végzésére.

c) attitűdje

- Tiszteli a tanulók személyiségét.
- Érzékeny a tanulók problémáira, törekszik az egészséges személyiségfejlesztés feltételeit biztosítani minden tanuló számára.
- Fontosnak tartja a tanulás és tanítás folyamatainak tudatosodását, az önszabályozó tanulás támogatásához szükséges tudás és képesség megszerzését, a tanulási képességek fejlesztését, továbbá nyitott az egész életen át tartó tanulásra.
- Törekszik az életkori, egyéni és csoport sajátosságoknak megfelelő, aktivitást, interaktivitást, differenciálást elősegítő tanulási, tanítási stratégiák, módszerek alkalmazására.
- Szociális érzékenység és a segítőkészség jellemzi. Előítéletektől mentesen végzi munkáját, igyekszik az inklúzió szemléletét magáévá tenni.

d) autonómiaja és felelőssége

- A szakmát megalapozó nézeteket felelősséggel vállalja.
- Szakmai feladatainak elvégzése során együttműködik más (elsődlegesen a pedagógiai) szakterület képzett szakembereivel is.
- Elkötelezett a tanulók tudásának és tanulási képességeinek folyamatos fejlesztése iránt, reálisan ítéli meg szaktárgya oktatásban betöltött szerepét.
- Elkötelezett a tanulást támogató értékelés mellett.

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): Makó Ferenc, főiskolai docens, PhD.

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (név, beosztás, tud. fokozat):-

Tantárgy neve: Oktatás- és szakképzéstörténet - TMVOS11BLE

Kreditértéke: 3

A tantárgy besorolása: választható *(a nem kívánt törlendő!)*

A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 50 (kredit%)

A tanóra⁴⁵ típusa: 7 ea. / 0 szem. / 7 gyak. / konz. és óraszám: 14 az adott félévben,

(ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:)

Az adott ismeret átadásában alkalmazandó **további (sajátos) módok, jellemzők⁴⁶** (ha vannak):
oktatófilmek megtekintése és elemzése

⁴⁵ Nftv. 108. § 37. *tanóra*: a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc.

⁴⁶ pl. esetismertetések, szerepjáték, tematikus prezentációk stb.

A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb ⁴⁷): évközi beszámoló Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok ⁴⁸ (ha vannak): ZH dolgozat
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 6. félév
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása
<p>A magyar iskoláztatás története, különös tekintettel az alap-, a közép- és a felsőfokú szakképzés intézményeinek kialakulására és fejlődésére. A szakképzés ókori kezdetei. A hallgatók ráhangolása a történeti szemléletmódon történő tájékozódásra. A hazai iparoktatás kezdetei. Az I. és a II. Ratio Educationis hatása: a rajziskolák jelentősége, a céhek átalakulása. A mester-inas iskolák, az elemi tanodák és a vasárnapi iskolák, majd az ipartanodák megjelenése. A magyar ipari felsőoktatás intézményei: a Mérnökképző Intézet, a Mű-Egyetemi Intézet. Az első ipartörvény és az Országos Magyar Iparegyesület hatása a szakképzésre. Az új iskolatípusok megjelenése és szerepe a kiegyezést követő évtizedekben: reál, polgári, felsőkereskedelmi és a felsőbb leányiskolák, valamint az ipari szakiskolák és az ipari rajziskolák megjelenése. Állami ipari szakiskolák a századfordulón. A magyarság és a környező népek iparoktatásának összehasonlítása. A szakképzett tanár a tervezés során rendszerszemléletű megközelítésre képes.</p> <p>Képes a tanítandó tananyag súlypontjait, felépítését, közvetítésének logikáját a tantervi előírásokkal és a pedagógiai célokkal összhangban az adott tanulócsoporthoz igazítani. Képes a szakmai gyakorlatok tárgy keretében felhasználható nyomtatott és digitális tankönyveket, taneszközöket, egyéb tanulási forrásokat kritikusan elemezni, a konkrét céloknak megfelelően kiválasztani.</p>
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)
<p>Kötelező irodalom: Mészáros I. – Németh A. – Pukánszky B. (2004): <i>Bevezetés a pedagógia és az iskoláztatás történetébe</i>. Osiris Kiadó, Budapest. Sanda István Dániel (2016): <i>Bevezetés a szakképzés történetébe</i>. Typotop Kiadó, Budapest, ISSN 2498-7123. Győriványi Sándor (2000): <i>A szakképzés története Magyarországon</i>. Tankönyvkiadó – Universitas Felsőoktatási Kiadó, Budapest.</p>
<p>Ajánlott irodalom: Roboz Péter: A magyar középfokú iparoktatás múltja, jelene és jövőképe <i>Szakképzési Szemle</i>, 1990/3, 13-18. p.</p>
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., <i>KKK 7. pont</i>) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul
<p>a) tudása</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ismeri szakterülete ismeretelméleti alapjait, megismerési sajátosságait, logikáját és terminológiáját, valamint kapcsolatát más tudományokkal, tantárgyakkal, műveltségterületekkel, továbbá a különböző tudásterületek közötti összefüggéseket és képes a különböző tudományterületi, szaktárgyi tartalmak integrációjára. ▪ Ismeri a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert a szakképzés nézőpontjából. <p>b) képességei</p>

⁴⁷ pl. folyamatos számonkérés, évközi beszámoló

⁴⁸ pl. esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, üzleti, szervezési tervek stb. bekérése

- Képes szakmódszertani, szaktárgyi, tanuláselméleti és tantervi tudásának hatékony integrálására.
- A szakképzés nézőpontjából képes a műszaki szakterület ismeretrendszerét alkotó diszciplínák alapfokú analizésére, az összefüggések szintetikus megfogalmazására és adekvát értékelő tevékenységre.

c) attitűdje

- Vállalja a pedagógus szakma társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.
- Elkötelezett a tanulást támogató értékelés mellett.

d) autonómiája és felelőssége

- Felelősséggel részt vállal a szakképzéssel kapcsolatos szakmai nézetek kialakításában, indoklásában.

Tantárgy felelőse (*név, beosztás, tud. fokozat*): **Sanda István Dániel, adjunktus, PhD**

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (*név, beosztás, tud. fokozat*):

Sanda István Dániel, adjunktus, PhD